

EUHARISTIČNI KONGRES.

Na daljnem jugu, prav na koncu Južne Amerike leži mesto Punta Arenas, ki ima kakih 30.000 prebivalcev. Je to najbolj južno mesto na svetu in prav tam se bo vršil veličasten kongres na čast Jezusu v Sv. Rešnjem Telesu v dneh od 6—10 februarja.

V Punta Arenas, ki leži ob ožini Magallanes, je skoro polovica prebivalstva jugoslovanska. Slovenec je tam le redek, največ so Dalmatinci. Tamkaj delujejo tri slovenske usmiljene sestre in P. Martin Maroša, rojak iz Prekmurja, salezijanski duhovnik.

Na kongres bo pohitel tudi č. g. Hladnik in se bodo vršili nekateri posebni akti za naše ljudi. Spotoma se oglasi v B. Blanki 28. jan. in 16. febr. v Comodoro pa 30. januarja.

TIERRA DE FUEGO

La Tierra de Fuego con sus robles y hayas, con las focas y ballenas, con los maravillosos canales y enigmáticos habitantes son un mundo aparte, abundante en hermosura, quizás un tanto melancólica, que en modo especial pone a uno en contacto con la eternidad.

Allí se dan la mano Argentina y Chile como en ningún otro lugar de su 6000 km largo límite común. En el lado chileno está la capital más austral del Mundo, Punta Arenas, donde se van a unir junto al altar de Jesús Eucarístico los habitantes de las regiones circundantes sin distinción de nacionalidad.

El Congreso Eucarístico tendrá lugar de 6—10 de febrero, y se calcula con una concurrencia muy numerosa de todas partes de Argentina y de Chile.

Ognjena zemlja je pač najbolj melanholičen del prostrane Argentine. Daleč na jug se že tamkaj kontinent, tako da je v poletnem času noč dolga komaj 5 ur.

Pa vendar mráz tam ni posebno neznosen in raste prav do skrajnega juga skromno drevje in grmičje, v katerem najdejo ovce obilne pašne in pomenijo bogastvo dežele, kajti tako izborne volne, kot jo da ovca tam ni na celem svetu dobiti.

Samotarski prebivalci "Ona", leni tjulni (foca), ledeniki, romantični kalani in poxevni sončni žarki ter polarna megla nudijo obilno čara in lepote.

Argentina en el lejano Sur...

DUHOVNO ŽIVLJENJE

Uredništvo: Pasco 431

Urednik: Hladnik Janez.

Telefon 48 - 3361 (48 - 0095)

Klič od 11—13 ure in po 8 uri zvečer.

Ob sredah in petkih ni doma.

Uprava: Paz Soldán 4924

Telefon 59 - 6413

SE AUSENTARA

el P. Hladnik de Buenos Aires desde el día 28 de enero hasta 17 de febrero, para participar en el Congreso Eucarístico que se realizará en Punta Arenas, donde hay un núcleo numeroso de yugoslavos y habrá por lo tanto también algunos actos organizados para ellos.

PROCESIJA SV. NEŽE

V nedeljo 27. januarja se vrši slovesna proščenska procesija sv. Neže na Paternalu, Avalos 250. Rojaki ste povabljeni, da prihitite v obilnem številu, ker se bomo procesije vdeležili z našo zastavo. Pridite ob 17.30 na Paz Soldán 4924, od koder bomo nato skupno odšli k cerkvi.

Prelepa je bila slovesnost prvega sv. Obhajila 16. decembra. Pristopilo je prvič k božji mizi 10 otrok, 8 dečkov in 2 deklici. Nadvse ganljiva je bila slovesnost v cerkvi, kjer je prekrasno zapel mladinski zbor. Nato je bil zajtrk pri sestrah. Za spomin imamo tudi prav lepe fotografije, katere si lahko oskrbe kateri žele.

IZLETA V SAN JUAN NE BO.

Saj smo imeli romanje v Luján, ki je bilo za to leto tudi izlet. Pa je še drug vzrok. G. kaplanu Hladniku njegova noga ne dopušča izrednih potov, katere nujno nalaga organizacija takega izleta. Kadar bo zato dana možnost bomo poskusili organizirati obisk v Ing. Maschwitz, kjer je nekaj naših rojakov in marsikateri zanimivosti, posebno estancija Los Nanduces, kjer goje rase "Vicas".

INTERNAT ZA FANTKE.

Naše sestre na Paternalu so slednjič le dosegle, da morejo povečati internat za fantke. Zato se daje v vednost rojakom, da tisti, kateri imajo fantke od 5 do 11 leta, jih morejo izročiti sestram kot notranje gojence. Važno je to posebno za rojake iz notranjosti. Otroci dobe tako vsestransko skrbno vzgojo in poduk. Vprašati je na Paz Soldán 4924 (U. T. 59-6431).

IZ UREDNIŠTVA.

Nekateri rojaki radi pozabljajo, kako hitro se časi menjavajo. Pred 2 leti so peli slavo Mihajloviču, danes jih je že sram tega in danes pojó slavo drugemu in ne upoštevajo, da se vtegne kolo spet zasukati in bodo jutri pljuvali na tistega, katerega danes v zvezde kujejo . . .

Samo eden je večer: To je Bog, zemljani smo pa vsi majhni podvrženi minljivosti časov.

Zato pa je strašno nesmiselno, kar vidimo v "Pravici", katera menda misli, da je njena naloga v tem, da čim bolj grdi škoda Rožmana in še koga drugega . . . Se vidi da sami sebi ne verjamejo, ali pa jasno vidijo, da se drugi ne dajo prepričati, ker sicer bi ne smatrali za potrebno, da se vračajo vedno na isto . . . In bo res malo težko dopovedati pametnim ljudem, da je dr. Rožman izdajalec, ki je že kot drugožolec nezumljivo prenašal klofute nemškega profesorja, zato ker je branil slovenski jezik; ki je bil eden najbolj agilnih pobornikov za majniško deklaracijo — na Koroškem leta 1917 . . .

Čisto prazno delo je vse napadanje nanj in vse ponatiskovanje izlivov drugih. Dr. Rožman je in ostane velik mož in se pripravlja na povratek v domovino. Trenutno je pa v Celovcu.

Tisti, kateri ga nazivajo za izdajalca, naj pa najpreje dobro razločijo med tem kaj so zdravi slovenski ideali, kateri so našega naroda last in kaj so cilji komunistične revolucije . . . Pač jim verjamejo, da ga kot komunisti nimajo nič radi, toda kot Slovenci naj pa sodijo drugače, da ne bodo nekoč ostali globoko osramočeni . . .

LA VIDA ESPIRITUAL

Revista mensual.

Dirección: Pasco 431

U. T. 48 - 3361 y 0095

Director: P. Juan Hladnik

Administración: Paz Soldán 4924

U. T. 59 - 6413

SUSCRIPCION ANUAL \$ 3.—

EL PROBLEMA MAS DIFICIL

del actual momento son los prófugos. Hay unos 100.000 entre eslovenos, croatas y serbios. Algunos de ellos, ciertamente, han tenido alguna cooperación con el invasor, especialmente los croatas, pero no ocurrió lo mismo con los serbios y eslovenos.

De estos últimos, los que quedan todavía en el exterior, se han retirado por su firme lucha contra el comunismo. Los realmente culpables de colaboraciónismo, ya han sido entregados a las autoridades yugoslavas. Los que todavía existen en los campos de refugiados, según la opinión de los aliados occidentales, ya no pueden ser considerados como colaboracionistas.

Los eslovenos están en unos campos en Carintia (Austria) Spittal, Judenburg, Lienz, Celovec. En ésta última ciudad se halla actualmente también el obispo de Ljubljana, Dr. Rožman.

En Italia se encuentran los grandes campos de eslovenos en: Forli, Treviso, Riccione, Servigliano. En este último se hallan un hermano y una hermana del P. Juan Hladnik.

Una carta del hermano del P. Juan, escrita el 27/11 especifica: "Allí se nos tiene como traidores, pues así se opina de todos los que han debido abandonar la patria . . . Pues, yo digo que si somos "traidores" nosotros, lo somos con orgullo. También la cruz ha sido antes señal de vergüenza, pero luego de haber sido clavado en ella el Redentor, resultó una señal sagrada . . . También el término de "traidor" va a adquirir en cierta forma otro sentido" . . . La carta cuenta muchos hechos por los cuales se demuestra claramente lo infundado de la acusación de colaboración con los tan odiados ocupadores, ni siquiera en el último momento, ya que, como con ellos nunca colaboraba, tampoco con ellos salió del país . . .

La gran culpa de los patriotas eslovenos procedía del hecho cierto de no querer ser comunistas. Es por tal razón que esperan confiados ese gran día del regreso a la patria.

Se están haciendo gestiones para ese objeto.

FUE INTERNADO EN EL SANATORIO

San José por 10 días el P. Juan Hladnik, a fin de aplicársele el tratamiento con penicilina a la enfermedad de osteomielitis en el calcañar, por una lastimadura del talón sufrida en su infancia.

AYUDA PARA LOS NECESITADOS

En grandes apuros, particularmente de artículos de vestir y ropa de cama, se hallan las 20.000 eslovenos, miserablemente alojados en los campos de refugiados. Especialmente encomendamos a la caridad cristiana a los 43 seminaristas.

Nos dirigimos pues a las almas generosas a fin de que nos manden ropas y dinero, para poder socorrerles.

A la vez agradecemos a los que ya han respondido a nuestro llamado. En enero hemos despachado 6 paquetes de ropa y 2 paquetes de víveres, lo que importó con el costo de flete 1560 \$.

Las contribuciones deben enviarse a: P. Juan, Pasco 431.

CERKVENI VESTNIK

17. FEBR.: Maša na Paternalu za † Ireno Jekše, obletnica.

Pri sv. Rozi ob 12 uri za † Alojz Rožič.

Molitve in shod Bratovščine na Avellanedi.

24. FEBR.: Maša na Avellanedi za † Franc Ferletič.

Pri sv. Rozi za † Henrik Kravanja.

Molitve na Paternalu in shod bratovščine.

3. MARC: Maša na Paternalu za † Franc Cigoj, obl.

Pri sv. Rozi za † Gergolet.

Molitve na Paternalu.

KRŠČEN je bil pri sv. Rozi Hektor Valter Živec.

POROČENI pri sv. Rozi OLGA ŠIROK, doma iz Grgarja in CIRIL PODERŽAJ doma iz Solkana.

BOŽIČ JE ZA NAMI

Zamajal se je veliki zvon . . . Čez razbeljene strehe velemeta je potegnil prijeten vetrič, čigar dobrodejni dih je dahnil tudi skozi odprto okno, kjer so rojaki čakali pri radiju enajste zvečer. Bo ali ne bo? . . . Radio Splendid . . .

Sedaj se bomo pa preselili v junaško jugoslovansko zemljo, tako je prišla beseda iz radija in napovedovalec je razlagal z izbranimi besedami naše božične običaje . . . Svečan molk . . . En prijeten akord je zazvenel iz daljne dalje in zbudil domač spomin in že se je oglasila sladka božična "Sveta noč, blažena noč". dijem in lepo je prestal svojo prvo preprvič je stal naš mladinski zbor pred raskušnjo. Ponosni smo bili na ta njihov prvi nastop, ki je bil v drugi pesmici še bolj posrečen . . . Le škoda, da so tiste minute tako hitro minile. Še bi zapeli, saj so imeli še marsikaj pripravljenega, toda že so čakali zadaj drugi nestrpni, da pridejo na red in pokažejo, kakšen je Božič v Švici in drugod po svetu . . .

Toplo so častitali našim pevcem in v umetniško prirejenem zavojčku jim je uprava radija poklonila izbornih bombonov.

Med tem se je pa že na Paternalu zbrala množica naroda, ki je prihitel v prekrasni noči iz vseh strani, da doživi veličino svete noči ob naši slovenski pesmi in besedi med svojimi znanci in rojako.

Ob 10 uri je bila maša na Avellanedi. Napolnila se je kapela do zadnjega kotička in spet nas je prevzelo toplo čustvo, ko so zadonele tiste nebeško lepe pesmice o skrivnosti božične noči, ki nam tako živo kliče v spomin božjo ljubezen, ko se je Bog sklonil na zemljo, da obriše vernim zemljanom solze, da nas z uboštvom v jasnicah podučí, kako moramo tudi mi sprejemati bridkosti in preskušnje, katere nas vtegnejo obiskati v zmotnjavah te solzne doline.

Še popoldne smo napravili posebno slovesnost s petimi litanijami in prelepim božičnim petjem.

BIRME LETOS SE NE BO

ker je šele dve leti, ko je bila pač pa imejte v računu, da bo prihodnje leto. Imejte torej stariši to v mislih, da boste pravočasno prijavili otroke.

KOLEDNIKI

Menda je bila po vsej Sloveniji navada, da so hodili po Božiču koledniki. Bila je to stara navada, neke vrste dramatizacija Modrih, katere je k jaslicam pripeljala zvezda iz Jutrovega. S harmoniko in veselo pesmijo, kateri je sledil tudi nedolžen ples, so nosili koledniki okrog predpustno veselje in seveda tudi novice, kje bo ta predpust ženitev

Duhovni smisel kolednikov, katerega je treba da se zavemo tudi Slovenci v daljni tujini je izpričati vero v Jezusa Kristusa, katerega so počastili Modri v Betlehemu, kamor jih je pripeljala zvezda.

Koledniki so ostali, toda mnogi so pozabili njihov globlji smisel. Tako so se koledniki za premnoge spremenili v "kurenta", komičnega glumca, ki tava po svetu brez cilja in namena

Zato pa je prevažno, da dvignemo pogled in poiščemo kje je tista zvezda, katera naj bi kurentom in kolednikom ter lahkomišljencem pokazala na pravo pot.

ZVEZDA SE JE PRIKAZALA MODRIM

in jih pozorila: rojen je pričakovani Odrešenik . . . Dvignili so se in na dolgem potu zmagovali ovire, žejo, utrujenost, nevarnosti. Saj so bili prepričani: kadar pridejo v Jeruzalem, bodo bogato nagrajeni za svojo stanovitnost . . . Pa so prišli tja in glej . . . vsi jih debelo gledajo in šele podolgem zgledovanju najdejo zapisano, da ima biti rojen v Betlehemu tisti katerega iščejo . . .

A njihova zvestoba je bila nagrajena. Takoj se jim je spet prikazala zvezda, ki jih ni več zapustila in jih vodila prav do iskanega božjega Deteta.

Ista zgodba se ponavlja za vsakega zemljana, kajti vsi smo božja last in vsakdo bo moral nekoč v večnost, da tamkaj prejme nagrado ali kazen po tem, če je bil Bogu v življenju zvest. Toda Bog ne dela stvari na pol in zato poskrbi da vsakdo ima priliko spoznati namen življenja. Modrim na Jutrovem je pokazal zvezdo; tudi drugim jo pokaže na ta ali drugi način.

Res je, da srečamo v življenju ljudi, kateri z malomarno kretnjo odrinejo vsako misel na Boga in na dušo, češ "farške marnje", . . . Toda tista kretnja je le krinka. Včasih nemara prav dobro prilagodjena obrazu . . . Toda tisti obraz bo nekoč tudi upadel . . . to re pravi: leta, skrbi, nesreče, boleznii bodo zlomile ošabno malomarnost in oglasila se bo negotovost: kaj pa če le ni res tako . . . Kaj pa če je le res kaj tam onstran . . .

Ne le Modri so videli zvezdo. Tudi mi smo jo, vsak pač na svoj način. A kakor niso iz Jutrovega vsi prišli, temveč premnogi menili, da ni vredno poti, drugi pa še celo podvomili, če je tista zvezda res znanilka božjega rojstva . . . tako pa tudi danes mnogo ljudi malomarno pusti v stran vse tisto, kar jih naj bidvignilo k skrbi za svojo dušo in za božjo čast.

Videli smo zvezdo vsi . . . Ali ne nosiš v spominu resnih besed blage matere in skrbnega očeta: otrok ne pozabi na Boga . . . Ali ni bila to božja luč, katera se še vedno včasih utrne v mraku zmotnjav? . . . Bili smo podučeni v veri a ne vsi so razumno doumeli, da je vera zaklad, katerega je treba čuvati, za katerega je treba tudi žrtve doprinašati . . . Pa je prišlo nekaj, kakor oblak, ki zvezde na nebu zastré in naivnež smatra, da je oblak bolj zanesljiv, bolj stalen, kot pa zvezde, katere so ostale skrite za njim . . . Seveda! Vidi se samo oblak in onstran njega se ne vidi nič . . .

Ne, niso ugasnile zvezde onstran megle! Ko se bo ta razpustila ali ko jo bo veter naprej nesel, bodo spet zablíščale zvezde . . .

In kaj je tisti oblak? Kaj je mnogim vzrok nevere?

Zakaj ni Herod pohitel poklekniti pred Jezusa?

Preveč udobno se je počutil na prestolu! In da bi se moral odreči svoji kroni? Tega pa že ne!

Mar ni ista zgodba ponovljena v življenju premnogih?

Herodu je bilo mar le za nebesa, ki si jih je zasanjal na zemlji in ga ni kar nič brigalo za potem . . . Prav ista je zgodba versko brezbriznih ljudi. Vse njihovo srce je nabasano s samimi posvetnimi skrbmi. Samo posvetne sreče jim je mar. To kar prija telesu, častilakomnosti in nečimernosti, udobnosti in zabavi, kar prinaša denar, s katerim se na svetu vse more kupiti, to je edino, za kar se boré.

Ali mar niso vse te stvari kakor gost oblak, kateri zastré duši vse obzorje in tako zgubi človek iz vida in iz misli vse, kar je božjega . . .

Sicer večina ne taji nadsvetne resničnosti, toda žive pa vendarle tako, kot da bi bilo nekaj brezpomembnega in tako so kakor tisti, ki po zraku maha in prazen nič ali ki v vodo koplje luknje . . . Vse življenje si beli glavo marsikdo in na večer nima ničesar pokazati. Pred Boga bo prazen stopil . . . Živel je tja v en dan, mesto da bi se dal voditi zvezdi vodnici, to je božjemu nauku, ki nas vodi po pravem potu v večno življenje.

Vsakomur je bila dana luč. Nihče ne bo mogel ob uri sodbe govoriti: nisem vedel . . . Sedaj šele vidim! . . .

NE PRAVI, DA NISI VEDEL! . . .

Res je to da vedeti nisi hotel, kakor tisti otrok, kateri se skuša izmakniti materinemu naročilu in pobegne trenutek prej kot čuti, da bo prišlo nezaželjeno naročilo . . .

Otroku uspe često njegov nelepi načrt, ker mati je le človek, katero je mogoče ukaniti . . . in še ne vselej! . . .

Ali meniš, da bo kdo tudi Boga ukanil?

Nič ti ne pomaga zatiskati si oči in ušesa. Zvezda je na nebu, to se pravi klic vesti je v tvojem srcu in če ga izbegavaš, če ga hočeš preslišati, če sam sebe slepiš in drugim trdiš . . . z željo da bi to laž tudi sam verjel: "Saj ni nič! Saj so si vse le "farji" izmislili! Saj je vse drugače kot "črni" učijo!" . . .

Nič prav nič ti ne pomaga. Prav tako kakor ne ustaviš drvečega vlaka s tem, da zapreš oči in ušesa . . . Neizprosno drvi dalje po svoji poti in prav tako drvi neizprosno tudi tvoja usoda dalje in dalje v . . . večnost, kjer te čaka prav tisti, kateremu si se mislil izogniti s tem ko si samega sebe in druge skušal slepiti z bedasto glumo, katero ti je narekovala poželjivost, lakomnost, požrešnost, nečistost, domišljavost, strah pred ljudmi napuh, zgled izprijene tovarišije, komodnost . . .

Vsakemu je dana milost, s katero mu Bog skuša odpreti oči. Večini je ta milost njegov rodni dom in dobra mati; drugim je vzgoja pri dobrih ljudeh; tretjim je lepa knjiga, zgledno življenje in plemenito ravnanje kake osebe; četrtem je tista zvezda kak nemil udarec: bolezen, nesreča, bridka zguba, smrt, ali karkoli . . .

Človek, kateri ne vidi skozi oblak in ne sluti za njim božje zvezde, kolne tedaj Boga! . . . In zakaj ga kolne, če vanj ne veruje? . . . Ali ni prav s tem dokazal, da je v njem vera, le napačno razumeva stvari, ker je slepo navezan samo v ta svet in zato pozablja, da ga dobri Bog prav zato mora zdramiti iz njegove zmoté, da se bo zavedel, da hodi po napačnem potu.

Tudi tako gorjé kot je vojska z vsemi grozotami, ne morejo vzeti modremu človeku vere, temveč ravno nasprotno, ker tako bolje razumejo, da smo za ta svet ustvarjeni le za kratka leta preskušnje in v bistvu preskušnje je prav to, da ostanemo zvesti božji besedi tudi tedaj, kadar nas Bog obišče z bridkostjo. Tedaj šele iskreno dokažemo, da smo Bogu zvesti. Tudi Jezus je šel skozi uboštvu in ponižanje in v sramotno in strašnega trpljenja polno smrt . . . In prav to je bila pot, ki ga je vodila k zmago-slavnemu vstajenju . . .

Nesreča tudi je v tem, da svoje srce napolnijo s samimi posvetnimi željami. V takem srcu seveda ni več prostora za Boga in zato tavajo po zmotah in zato

TODOS LA VIERON...

Cuando nació Jesús en Belén, llegaron unos magos a Jerusalén diciendo: ¿dónde está el rey de los judíos que ha nacido? porque hemos visto su estrella en el oriente y venimos a adorarlo (Mat 2, 1. 2). El relato evangélico completado con el antiguo testamento y la tradición nos aclara este acontecimiento así: Existía en Caldea, Arabia, Persia, India y otros países la profecía de que había de aparecer una estrella al nacer en Judea el Gran Rey "el Esperado de las naciones".

Efectivamente apareció tal fenómeno. En varios países lo vieron personas instruidas en las ciencias sagradas y no tardaron en encaminarse hacia Jerusalén. En esta forma por el camino, y en Jerusalén, se encontraron varios peregrinos de los países más lejanos que se dirigieron a la corte de Herodes en Jerusalén, creyendo hallar allí al "Rey recién nacido" anunciado por la estrella. Al llegar causaron una enorme sorpresa.

Los escribas finalmente hallan en las Escrituras la profecía que anuncia el nacimiento del buscado en Belén.

Allá se dirigen luego y, he aquí, que reaparece la conocida estrella y les conduce directamente al aposento del nacido Mesías. Con grandísima sorpresa hallan un niño pbro. Pero la fe, que les trajo de tan lejos, aunque tan duramente desilusionada con la ignorancia de Jerusalén, queda suficientemente reforzada otra vez con la reaparición de la estrella. Se arrodillan como los representantes del mundo pagano delante del Redentor de toda la humanidad.

La extraña peregrinación de los Reyes Magos es en resumen la travesía que hemos de hacer todos los hijos de Adán para cruzar el valle de lágrimas y llegar a la Patria Eterna.

APARECE LA ESTRELLA . . .

Terminantes son las palabras de San Pablo: "Ninguno de nosotros vive para sí y ninguno muere para sí. Que si vivimos, para el Señor vivimos, si morimos, para el Señor morimos; así que, vivos o muertos, del Señor somos. (Rom 14, 7. 8) Ciertamente que no todos quieren admitir esta verdad en la vida. Nadie podrá sustraerse en la muerte.

Hay niños, y por cierto no pocos, que al presentir algún encargo de su mamá, se apresuran a desaparecer antes de que sea dada la orden temida. Lo más tranquilos fingen luego una cara inocente. No menos frecuentes son también entre los grandes aquellas personas, que buscan como sustraerse a la ley de Dios. Mientras a los niños semejantes artimañas pueden dar el resultado deseado, no ocurre lo mismo a los que pretenden sustraerse a su eterno destino; demasiado profundo está grabado en todo nuestro ser y en la creación visible que nos rodea; todo el que obra con sinceridad se ve obligado a doblar su rodilla. No solo a los Magos del Oriente fué dada la gracia de ver la estrella de Jesús, sino a todos, sin excepción alguna, toca la gracia, que ha de conducirlos hasta Jesús, la eterna felicidad, a la que el corazón humano tan incansablemente aspira.

Todos somos propiedad de Dios, a todos llamó El, para reunirnos algún día en la casa paterna del Cielo, por consiguiente, ya que Dios nada hace a medias, El se preocupa para invitar a todos con suficiente claridad.

sejejo krivice in pehajo v temo sebe in tudi druge . . . Potem pa kolnejo Boga in pravijo, da Bog, če bi bil, ne bi smel dopuščati hudobije . . . Kakor tisti, ki je kradel in ropal, potem protestira in robanti ker ga za njegove hudobije postavijo na zatožno klop . . .

Vsi smo imeli milost od Boga, da bi pravo resnico spoznali in mogli tako ži-

veti, kot je to v prid resnični časni in večni sreči, toda to milost mnogi odklanjajo, seveda v svojo lastno pogubo!

Bog pa ni dolžan, da kliče svoje milosti vedno ponavlja! Le kadar je treba vrže spet kakega Savla iz konja in naredi iz njega Pavla, ali kakega Antona zgrabi za ušesa in ga pošlje v puščavo, da bo dal drugim zgled spokornosti!

Un recuerdo de la Primera Comunión de la Colectividad el 16 de diciembre en la Paternal.

Nekaj obrazov iz praznika prvega sv. Obhajila.

Že 9 let je, odkar se prizadevajo šolske sestre na Paternalu za vzgojo naše mladine. Sedaj so dosegle, da bo nekaj več prostora za internat za fantke.

A los Magos apareció la estrella. Desde adentro les vino una inspiración que les levantó para encaminarse en busca del Redentor. Para hallarlo les esperaba un largo camino penoso y lleno de desilusiones. No se acobardaron, ni ante la incredulidad de Jerusalén; no vacilaron por la pobreza del Niño Jesús, pues Dios quiso reforzar la primera señal, dada en el lejano oriente, con la reaparición de la estrella. Pero esta segunda gracia les fué proporcionada ya como merecido premio por haber respondido fielmente a la primera. Posiblemente hubo otros viajeros, cuya firmeza se desplomó en Jerusalén; había por cierto otros que ni siquiera hicieron caso de la espectacular aparición de la estrella en el Oriente. Rechazada la primera gracia perdieron el gozo de hallar a Jesucristo y con El su dicha.

La misma historia se repite para todos.

"NO LA HEMOS VISTO"

dicen algunos. ¿La estrella se les pasó desapercibida? ¿Quién podría disculparse así?

Muchos nacieron en un hogar cristiano; han tenido una madre piadosa; las campanas golpeaban sus oídos invitándoles a la iglesia; han tenido instrucción religiosa; recibieron la primera comunión . . . Sin embargo andan por los caminos del mundo desorientados. ¿Por qué? . . .

¿Acaso no han tenido mayor luz que los Magos al ver la estrella? . . . Sólo hubiesen debido tomar con cariño lo que les fué inmerecidamente brindado por ser hijos de padres cristianos . . .

Bien clarita les apareció la estrella, pero se acobardaron del penoso camino que conduce a Jesús. No tenían en cuenta, que el Reino de Dios es como una semilla que mediante un largo proceso crece y madura y que a nadie se da de yapa, sino que hay que trabajar para ganárselo. Así nos encarga San Pablo: Cor. temor y temblando tenéis que trabajar por vuestra salud. Y Jesús se expresa: El Reino de Dios está en lo alto y sólo los valientes lo conquistan. Al indicar

Tebe je poklical dovolj glasno in Tvoja korist je da se odzoveš in Tvoja nesreča je, če se skušaš božjemu klicu izogniti.

Zares gre! In prav zelo zares! Zakaj samo enkrat nam je dano življenje in potem pa nič več!

Zvezdo smo videli, božji poziv smo spoznali, vemo kaj je namen življenja. Kdor je pameten že ve kam mu je iti.

el modo de conquistarlo dice: Quien quiere ser mi discípulo, debe tomar su cruz y seguirme.

No es que no han tenido la gracia de poder conocer la estrella indicadora del camino de Dios, sino que con su infinita pérdida, esquivaron la voluntad de Dios, como los niños en su picardía sustrayéndose a las órdenes de sus mayores . . .

La gran mayoría de la gente que hallamos indiferentes para las cosas de Dios y despreocupados por las salvación de su alma, pertenece a este grupo. Son los hijos pródigos, a quienes no les gusta la disciplina y la vida ordenada de la casa paterna y valiéndose de su libertad, que Dios a nadie niega, abusan de los dones recibidos para aumentar más todavía el castigo que pronto ha de llegar. El hijo pródigo del Evangelio se dió cuenta todavía con tiempo de su grave error . . . ¿Se puede esperar lo mismo de las pobres ovejas descarriadas, que abandonaron los caminos de Dios, que hicieron caso omiso de la estrella de Jesús y se empeñan en realizar su dicha en las aspiraciones miserables del placer, riqueza o vanidad mundanas . . . ?

¿Tropezaron quizás en su camino con la gente incrédula? Como Herodes que se asustó del "recién nacido Rey" por miedo de verse quitar el trono? ¡Claro que sí! . . . Todos los sensuales, los que contrariando a la, para ellos imposible, ley de la castidad cristiana, de la santidad del matrimonio hacen burla con palabras o hechos al sexto mandamiento, son imitadores del Herodes que renunciaba al Reino en los Cielos por el trono en la miserable tierra.

Probablemente que es en este punto, donde el mayor número de cristianos desvía al camino de la incredulidad. La cobardía en la lucha contra las pasiones les tiene tan encadenados que no se atreven a levantar su frente para ver el deber de la lucha contra su carne. Ciegos se dejan llevar a su eterna ruina.

Son aquellos fanfarrones de barrio, sabios siempre cuando han tomado un vasito y cuando no hay que inventaron el infierno y el cielo; que lo que quieren los "negros" es tener boba e ignorante y servicial a la gente . . . que los que van a la Iglesia son los peores" . . . y cosas por estilo son los términos de aquel vocabulario progresista.

Alguno lleva también algún título altisonante como el médico: "que no vió nunca todavía el alma" o el ingeniero con "el mundo y el hombre es producto de la evolución" o el abogado que truena "contra la esclavitud de la conciencia y por la libertad de miedo" . . .

Todos ellos manifiestan así solo su ignorancia por juzgar lo que desconocen, parecidos a aquel burro de la fábula que dió con una flauta; revolviéndola con su hocico, por pura casualidad, soplando provocó un sonido y ya se declaró luego un gran flautista.

Todos esos tipos, que a los cuatro vientos profesan su progresismo con burlarse de las cosas religiosas, demuestran con eso sólo su ignorancia y mezquindad. Bastante clara se les apareció la estrella de Jesús, pero ya se ve que Le tienen odio y sabido es que no se puede odiar a algo desconocido. Sólo que en su orgullo y posiblemente cegados por la sensualidad taparon su vista y su oído para sustraerse a la consiguiente obligación de doblar la rodilla ante Jesús . . . más necios que los pícaros chiquillos que se valen de semejante ardid para esquivar los mandatos temidos.

Aquella estrella puede ser también un buen libro, un encuentro "casual", un discurso, una escena conmovedora, la enfermedad, la muerte, un pensamiento y toda la infinita serie de disposiciones con las cuales Dios puede tocar el alma.

o, mejor dicho, han renegado de la estrella que debía indicarles el camino hasta Jesús, no sólo los escribas de Jerusalén, que se sentían doloridos por no haber sido ellos los primeros en verla, sino toda aquella grandísima turba de la gente que no quieren entender la lección de Jesús en el pesebre y en la cruz ni su invitación: "aprended de mí que soy manso y humilde de corazón".

Entre la gente sencilla es generalmente la sensualidad la causa principal de su alejamiento de Dios; entre la que posee mayor preparación espiritual, fácilmente se agrega como causa de la ruina el orgullo y el amor propio ofendido que les oscurece aquella estrella que debía conducirles hasta Jesús.

"Maldito sea ese populacho estúpido" decían los fariseos, profundamente doloridos, porque Jesús no había elegido a ellos y por esa razón se pusieron contra El. Aunque en el fondo de su alma reconocían la misión sublime de Jesús, exteriormente estaban contra El.

¿Acaso no pasa hoy día lo mismo? Aquellas personas que se consideran superiores a los que les rodean, siendo demasiado necios, para poder documentar su imaginaria superioridad, se expresan con desprecio contra la religión, los sacerdotes y la Iglesia, haciéndose así merecedores de la condena del apóstol Judas: "Estos maldicen las cosas que no conocen. Y las cosas que naturalmente conocen" se corrompen en ellas como bestias brutas . . . ¡Ay de ellos! Son muchas en vuestros convites . . . árboles marchitos, . . . nubes sin agua, . . . dos veces muertos . . . fieras ondas del mar que espuman sus mismas abominaciones . . ."

LA COBARDIA Y EL RESPETO HUMANO

son. la causa fundamental que oscurece el cielo a muchos para que no vean o no reconozcan la estrella de Jesús. Su razón metafísica es: la dicha eterna no será regalada a nadie sino que tendrá que merecerse con dura lucha primero contra su propia carne, luego contra el demonio y finalmente, contra el enemigo mejor disfrazado, el mundo, de cuyo disfraz se preocupa el infierno.

Como la semilla produce el fruto luego de una larga serie de transformaciones, así también en la vida nuestra luego de aceptar la verdad de Jesús hay que seguirle, tratando de imitar su ejemplo en las circunstancias dadas, siempre las cosas materiales subordinando a las espirituales, nunca dejando engañarse por el atractivo sensual ni de su propio cuerpo ni de ninguna cosa que lo rodea, ya que ninguna le va a llenar aquella sed de dicha, cuyo objeto existe en el Cielo.

Jesús fué pobre en el pesebre y en toda su vida renuncia a todas las comodidades y riquezas; fué humillado hasta el extremo de la cruz; perseguido, contrariado, abofeteado . . . para indicarnos con su propio ejemplo que no hemos de acobardarnos en los muchos mas pequeños sacrificios que nos impne la ley divina, aquel camino que lleva suavemente hacia el cielo. Nos impondrá sacrificios, con seguridad, pues no puede ser premiado quien no ha legítimamente luchado, dice San Pablo reproduciendo así el encargo de Jesús de cargarse cada cual su correspondiente cruz.

Muchas veces durante su camino los Magos flaqueaban, pero lograron sobreponerse a su duda. Hallar tamaña ignorancia en Jerusalén, donde esperaban encontrar todo embanderado, tuvo que desanimarles fatalmente. Han vencido también aquella tentación e

PRIČAKOVALI smo že za Gregorčičevo obletnico, toda je bilo zadržkov, tako da smo ravno v božičnih dneh dobili v roke Gregorčičeve poezije.

V ličnem formatu na 250 straneh je tako stopil pred nas "Goriški Slavček". 94 njegovih izbranih pesmic prinašajo na 250 straneh.

Ureditev poezij je sprejel Ivan Kacin, ki je razdelil pesmi na 6 skupin, da si tako bralec lažje ustvari celotno sliko pesnikove duše in da tudi lažje najde pozneje pesmico, katera mu zazveni ob danem spominu.

V danih razmerah domovina pač ni mogla počastiti 100 letnice z izdajo njegovih poezij, zato je tembolj hvalevredna misel Gregorčičevih ožjih rojakov, da prevzame nalogo domovine argentinsko slovensko izseljenstvo, ker je pač tukaj največ Primorcev, ki so v prvi vrsti poklicani, da se oddolže Gregorčičevemu spominu.

Okrog Franca Kurinčiča, Antona Lazarja in Ivana Kutina se je zbral odbor slovenskih veljavnih mož, kateri so organizirali najprej veličastno stoletno proslavo nato pa odločno vzeli v roke tudi žadevo poezij.

Urednik Kacin je dokazal zares spretno roko tako pri

Gregorčičeve poezije

stoletnice v Buenos Airesu.

Posebno vrednost dajo knjigi originalne ilustracije, katere je ustvarila naša mlada umetnica Vanda Čehovinova. Kljub temu, da je Vanda vsa zrastle že v tej deželi, se je znala tako uživeti v našo slovensko domovino, planinsko, gozdno, z rekami in potoki prepreženo s cvetjem postlano, z jasnim nebom in temnimi oblaki obočeno... Je pač prinesla od doma slovensko srce... Tako lepo je zamislila motive, s katerimi je ilustrirala poezije, da nas ponese pesmica zares prav tja v naše planine in na slovenske cvetoče livade, ki se resnično in žive odpirajo pred bralcem teh lepih poezij.

izberi pesmic kot pri njihovi razporeditvi. V skladu s občinstvom, kateremu ima najprej knjiga priti v roke, je s pravilnim čutom predstavil tudi tiste pesmice, katere imajo poseben smisel za slovenskega izseljenca, kateremu naj še na prav poseben način dramijo ljubezen do domovine. Tudi uvodi k posameznim skupinam so posrečeni.

Življenjepis je s kratkimi besedami verno orisal Albert Drašček. Kot priloga pa je na koncu tudi kratko poročilo o slovesni proslavi

inmediatamente se vieron fortalecidos con la reaparición de la estrella, que ya no les abandonará más.

En la misma forma ha de aferrarse uno a su fe, a pesar de la ignorancia ajena, del desprecio o de la incredulidad y hasta contra la persecución. Jesús quiere en sus líneas a los valientes, que no se asustan ni de la miseria del pesebre ni de la vergüenza de la cruz ni del horror de una muerte cruel.

De Dios somos y delante de El algún día deberemos presentarnos para dar cuenta de nuestra vida, que no es otra cosa que una jornada de trabajo en la viña del señor. Muy seductora suena la palabra de la libertad y con derecho la repetimos, pues por cierto somos libres en nuestras relaciones para con el prójimo; aunque esta libertad siempre tiene que tener en cuenta los derechos ajenos... Pero querer emanciparse también de Dios es tan fatal abuso de la libertad, como sería para la planta que pretendiera prosperar sin sol.

La vida es el tiempo de la siembra. Penoso es ese trabajo y cansador. La esperanza de la cosecha es lo que anima al labrador y ésta está bastante lejos... También en la perseverancia en el camino de Dios nos sostiene la esperanza del premio final, pues en la vida hemos de ser valientes para enfrentar cualquiera prueba de enfermedad, contratiempo, incomprensión, ingratitud, desprecio, pobreza, burla... todo aquello que podría llamarse changas en la viña del señor, pero siempre firmemente convencidos, de que Dios lleva cuentas exactas para premiarlo cuando llegue el día de la cuenta.

Jesús reclamaba de los suyos fidelidad que ha de comprobarse en las pruebas: "Quien me reconozca de-

larle la gente, lo reconoceré Yo también delante de mi Padre; pero a aquel que me negare delante la gente, negaré yo también delante de mi Padre. Por eso el cristianismo integral impone

HEROISMO Y MARTIRIO.

En nuestro siglo de comodidad y placer y de la "sabiduría humana" la palabra sacrificio y mortificación parece anacronismo. El cuerpo y el bienestar material se consideran el bien supremo, el alma y el cielo quedaron desplazados al segundo término.

Se ve el brillar de la estrella de Jesús, pero se la isgüe sólo accidentalmente. Cuando el interés material no coincide con el espiritual se renuncia con preferencia al alma que al cuerpo. Por cierto que jamás en la historia fué el hombre tan cobarde frente al sacrificio y el heroísmo como en este siglo y por esta misma razón, como una consecuencia lógica de la aberración, se volcó sobre él la guerra que reclamó a muchos pueblos los sacrificios antes negados en una proporción increíble... ¿Quién podría apreciar lo increíble de los sacrificios en comodidad, hambre, peligros, insomnio, frío y otros con que contribuyeron los pueblos y los individuos en estos cinco años?... Pero, oh, dolor, para muchos fué estéril, pues todo lo "metían en una bolsa sin fondo" según el término del profeta Aggeo 1, 6, ya que muchos en todo eso no tenían para nada en cuenta los supremos destinos de su existencia, limitándose miserablemente sólo a sus intereses temporales.

Fué una lección durísima a la humanidad, para que reflexione sobre el valor del sacrificio y así siguiendo la invitación de la estrella de Belén alcance la paz en la tierra y la dicha eterna.

Iz Černič žalostna vest poroča:
† Viktor Slejko, star 37 let
je padel v bojih pod Sveto Goro 1943, kjer so se več mesecev vršile krvave bitke med Nemci in Partizani.

Zapušča doma v Gojačah ženo in 2 otroka, ter sestro Marijo.

Tukaj žalujeta brat Franc in sestra Matilda por. Cigoj.

Iz Sežane je dobila vest Marija Kocjan por. Kralj, da je umrl brat
† Jože Kocjan

Bil je uradnik v Murski Soboti. Nemci so ga odpeljali in se ni več vrnil on, pač pa vest, da ga več ne bo. Umrl je v januarju. Doma obžalujeta rajnega brata Franc in Anton, ter sestra Karla, tukaj pa Marija por. Kralj.

Iz Sela na Vipavskem je prišla spet žalostna vest, da se je za vedno poslovil

† Franc Mihelj, star 46 let.

Bil je z drugimi odpeljan v Nemčijo, kjer je postal žrtev vojne. Doma žaluje žena Jožefa, roj. Pišot in 10 letna hčerka Elza, tukaj pa sestra Angela, por. Bavčar. Rajni je bil svak Katarine Jekše.

PO ARGENTINI SEM IN TJA

Colonia Centenario . . . Ime nosi kot spomin letnice svoje ustanovitve: 1910, ko je Argentina praznovala stoletnico samostojnosti (25 maja 1810). Leži na zapadni strani reke Neuquen v Teritoriju Neuquen, ravno nasproti Cinco Saltos, ki leži na vzhodni strani iste reke in spada v Rio Negro.

Dokler ni bil zgrajen veliki jez v Cordero, je bila reka Neuquen zelo nestalna. Čez noč je narastla in preplavila daleč naokrog, zato je bilo onemogočeno vsako smoterno obdelovanje zemlje v vsej okolici. Nemogoče je bilo misliti na zasebne namakalne priprave. Šele jez je dal zagotovilo stalnosti in tudi zagotovil potrebno vodo za namakanje. Cinco Saltos, Cipolletti, Allen, Roca, Villa Regina, Ing. Huergo in drugi kraji so tedaj pritegnili mnogo kolonistov in tako je v preje popolnoma nerodovitni puščavi zacvetel prekrasen argentinski sadni vrt.

Ker je bila namakalna naprava prvotno namenjena le ozemlju vzhodno od reke, je zatorej še precej časa preteklo, predno se je začelo resno zanimanje tudi za zemljo na zapadni strani. Prav ob slovesni stoletnici argentinske republike je pa bil storjen tudi prvi korak za namakanje v ozemlju teritorija Neuquen in je bila uradno ustanovljena Colonia Centenario, ki je od tedaj doživela prav velik napredek posebno v poslednjih 10 letih.

V času ko so se usmerili naši rojaki doli na jug, so kmalu dognali, da obeta zemljišče tamkaj ugodno bodočnost in zato so si začeli kupovati zemljo, iz katere so v nekaj letih ustvarili krasne čakre, ki prinašajo izboren vinski, jabolčni in hrušev pridelek.

Med najstarejšimi in najbolj upeljanimi čakrami je "švicarjeva", kakor imenujejo ljudje domačijo v g. Fuchslina, ki leži ravno na križišču velike ceste in pota, ki pride od broda (balsa) ki veže Centenario s Cinco Saltos. Ta "švicar" je bil že od početka svetovalec marsikateremu rojaku in je prav po njegovem prizadevanju Centenario tako uspešno napredoval. Švicarski način življenja, njihove gore in bregovi, zelene planine in plodne doline so močno podobne naši domovini, zato je pa tudi švicarska nprav zelo podobna naši. Prav nekaj samo posebi umljivega je, da so si v tistih krajih podali roke v skupno delo naši rojaki s švicarji in tako je tudi prišla Slovenka Mila Čujec na dom g. Fuchslina in iz njega napravila prijazno domačijo po našem slovenskem okusu.

Ljubeznjivo sta me sprejela gospodar in gospodinja in Maks se je veselo zasmeljal v pozdrav gori iz strehe, kjer je imel ravno nek opravke. Oba sva se domislila Floride, kjer sem ga tudi nekoč ravno na strehi njegovega doma našel. Že je prihitela tudi Poldi in Karlito.

Bila je ura kosila. Malo nevšečno je pasti v hišo ravno tak trenutek, toda gospa Mila je hitro zadevo uredila in nadvse ljubeznjivo postregla. Tako po domače se počuti človek med takimi ljudmi in v takem kraju, da bi kar pozabil, da je treba d alje . . . Toda jaz sem moral izrabiti tisti dan, ker bo sicer nemogoče, da vse obiščem. Ponudil mi je g. Fuchslin auto in tako smo pohiteli na obisk do drugih rojakov, ki živijo tamkaj.

Sicer so si mislili vsi, da pridem, toda pričakovali so me za naslednji dan. Miza vseeno ni bila prazna. Najprej smo se oglasili pri Kralju, nato smo pohiteli k Misleju. Ludvikova čakra je bila pred 5 leti še skoro gola, letos pa je že tako lepo uraščena, da je samo še hiša ohranila isto lice, kot ga je imela ob mojem

Al
despe-
dirse
en
Cinco
Saltos.

zadnjem obisku, okrog nje pa je med tem zrastel cvetoč gaj.

SEDAJLE VAS PA BOMO!

mi je z nasmehom zagrozila gospa Ivanka.

O, saj sem že na vse pripravljen. Kar začnite!

Pa je med tem pozabila na vse drugo. Že nas je gostoljubno spravila okrog mize, kjer je bilo vsekaj dobrega na ponudbo. Šele nato smo prišli na tisto, kar nas vse boli, namreč neljubi bratomorni boj v domovini, ki ga je zasejal sovražnik med rodnimi brati. Mi, ki živimo daleč od tam in ne poznamo vsehokolnosti in ne notranjega razvoja dogodkov v domovini, se ne smemo prenačljivi v naši sodbi, pač pa moramo imeti veliko srce za vse tiste, kateri trpe. Nimamo pravice, da obdolžimo enega ali drugega, pač pa je pravično, da prisojamo enim in drugim pri njihovem početju dober namen. Brez strankarske strasti se moramo prizadevati za spoznanje resnice, pa ne bomo do nikogar krivični in bomo na najuspešnejši način tudi lahko sodelovali k izmirjenju napetosti, ki je domovino razdelila v dva tabora v nesrečo naših bratov in v pretečo nevarnost, da zaradi tega utrpimo nenadomestljivo narodno škodo na mednarodnem ugledu in na naših zapadnih in južnih mejah, kjer je naša najbolj boleča narodna rana. Vsi bi morali biti kot eden doma in prav tako moramo biti tudi tukaj vsi kot eden, edini v skupni ljubezni do domovine in izogibaje se nepotrebne ločitve v dva tabora. Oni tam doma se bodo že našli v skupnem delu za veliko in slavno domovino, mi tukaj pa se vedno zavedajmo, da so vsi naši bratje in smo zato vsem dolžni ljubezen in pomoč v besedi in dejanju. S tem bomo mnogo več koristili kot z nepotrebno dražbo med nami.

Res je tako, gospod Janez. Naša dolžnost je da kaj storimo in damo za potrebne in tega se mi držimo, tako je nadaljevala gospa Ivanka in mi pokazala svezjen jopic, ki je imela pripravljene za pomoč potrebnim. Znano mi je že bilo, kako zelo delavni so rojaki, posebno naše žene v Rio Negro in Neuquen, kjer je nekaj desetoric ljudi več storilo za pomoč domovini kot v Buenos Airesu tisoči.

Ko smo to zadevo pripeljali do konca sem jaz menil: Pa ste še nekaj pozabila!

Nisem ne! Sedajle pride na vrsto, je menila gospa Ivanka. Moramo Vas še zato, ker ste prišli danes in ne jutri, kot ste napovedali!

Mi je pač tako bolje nanoslo. Nimam lastnega konja, ki bi me nosil po mojem okusu. Pa že vidim, da je vseeno vse na mestu.

Le poslužite se! Malo domačega masla, gospod Janez.

Domačega masla? Kje se pa ta beseda sliši in kje se domače maslo dobi? sem začuden pomislil in pogledal! In zares! Prav taka štručka, s tremi urezanimi

križi, kot so doma mati napravili surovo maslo in ga potem tehtali s tisto staro "vipavsko vago" na funte in onče, ko je prišla loška Polona . . . Cela vrsta starih spominov se je vzdignilo iz tiste originalne pinje, katero je napravil Ludovik in iz iste maslene štruce, ki se je tako uslužno ponujala v prigrizek! Pa, če je Ivanka postregla z domačim maslom, je pa Ludovik postavil pred nas domače vino, prav zares "tisto od zida", da bi človek kaj lahko pozabil, da je naš rojstni dom tako strašno daleč.

Pohiteli smo še k sosedom: k Rennerju, Srebrniču, pogledali Humarjevo čakro in še nekaterih drugih rojakov. Prav lepo je vse obetalo in menda isti obeti tudi gredo v uresničenje v tem mesecu, ko je trgatav že zrela.

Ponižalo se je sonce in treba je bilo misliti na odhod. Poslovali smo se in pognali. Še slovo od gospe Mile in g. Füchslina in na omnibus, ki me je popeljal v Cordero, kjer me je že spet čakala večerja in postelja. V Centenario se kapela šele sedaj gradi in zato nisem mogel ostati, da bi imel tam mašo naslednje jutro.

BO ŽE BOG DAL.

Naslednje jutro me je zdramil prijeten hlad. Maša bo šele ob 8 uri, zato imam lep čas za mal jutranji sprehod. Vzel sem brevir in pohitel na most, ki je vrh ogromnega jezca "Dique Cordero". Umazana voda se vrtinči v besnih krogih nad jezom in belo peneč vdira skozi luknjo, katero puščajo zatvornice.

Spominl sem se Gregorčiča, ki je zložil krasno pesmico, ko je strmel v peneči jez. Primerjal ga je z življenjem, v katerem vse kipi in vre in se neumorno vrti, dokler se slednjič ne umiri, kot voda katere daleč doli pod jezom zopet mirna hiti naprej . . . Zatorej ni, da bi človek obupaval, kadar ga v življenju kaj težkega zadene, temveč je treba zaupno dvigniti svojo misel kvišku in tako zmagati besneče viharje, kateri ogrožajo žlovekov srčni mir.

Od besnega vodovja sem dvignil pogled v sinje nebo, kjer si je prav tisti hip začelo utirati pot vshajajoče sonce. V vsem sijaju je zlilo svojo luč čez vrtove in kmalu je zablestelo tudi v razburkanem vodovju. In vse to veličastvo je Gospod Bog dal človeku za stonj! In še mu je človek tako nevhvaležen, da ga celo taji in kolne . . .

Bila je kar kmalu ura, zato sem stopil in že dobil precej ljudi zbranih v kapeli. Ko sem po maši prevdarjal, kako naj sedaj pridem do Km 1212, je postal pred mano auto. Voznik me je vprašal kam sem namenjen in kar hitro sva bila oba vesela, ko sva se domenila, da imava isto pot. Pognal je fant, da je bilo kaj in kot bi trenil, sva bila v Km 1212 . . . Toda kje je Vladimir Šinigoj? . . .

Vsak otrok ve zanj, zato sva ga tudi midva hitro našla. Njemu se je mudilo naprej, jaz pa sem nato obiskal še Breščaka, Baskarja, Vincenca, Laha in druge. Nato pa sem jo mahnil v Cinco Saltos. Malo sem še podremal na kantonu ob cesti, pa je pritrobil pulman, ki me je v nekaj minutah postavil na željeno mesto, od koder sem imel nekaj kvader do Saksidovih. Tam me je čakal dom za en dan . . . Toda, kako pa naj običnem sedaj rojake raztresene po Cinco Saltos? . . .

Kmalu smo našli izhod iz zadrega. Ponudili so mi kolo. Zavihal sem si predolgo suknjo, in že sem jo urezal kot nekoč, ko sem gonil kolo čez drn in strn po belokranjskih in gorenjskih cestah. Najprej sem se oglasil v vasi in uredil vse za naslednji dan, 12 okt., ko bo maša v Cinco Saltos. potem sem jo urezal na

ravnost na čakro eksperimental FCS, kjer živi naš rojak Stanko Tomišič. Ko sem privozil v središče čakre, kjer stoji kopica raznih poslopij, je navalilo name en milijon psov . . .

Ti pesjan grdi! Sedajle pa bo nekaj nevšečnega. Lajala je ta pasja svojat, kot da je bila v šoli pri tistih podivjanih fantalinih, kateri kriče in k amenje mečejo na mimoidoče in imajo seveda še prav poseben užitek, kadar vidijo črno suknjo. Tedaj kot za stavo preskušajo, kako jim zveni "Cuervo" ali "toca fierro" . . . Prav tako so navalila name tista ščeneta in ne vem če bi odnesel srečno hlače, ko bi me njihovi režeči zobje dosegli. Pa je prav tedaj srečno odnekod prišla neka ženska in ustrahovala pasjo svojat. Prav tedaj mi je pa kolo nekaj zavrlo . . . Kaj je?

Zlomile so se vilice. Ti grdobca ti! Izposojen konj si mnogo raje nogo zlomi kot pa v rokah gospodarjevih, to je že stara stvar . . . Kar za ušesom sem se popraskal in pomislil, kaj bo sedaj. Tako ljubeznjivi so bili, da mi posodijo kolo in sedaj pa takale kaša! . . .

Ogledal sem se in videl, da sem ravno pred mehanično delavnico čakre. Kar notri sem stopil in jih vprašal, če imajo kako sredstvo za mojega ponesrečenca.

Kako da ne. Kar sem z njimi! . . .

In še pot so mi pokazali do Stankota, ki ima hišo komaj lučaj od tam. Veselo smo se pozdravili in med tem ko smo malo posedeli in pokramljali, so mi pripeljali kolo že popravljeno, nakar sem jo ubral naprej do Franca Šinigoja, dalje do Antona Šinigoja, Bitežnika in Terčiča kateri vsi žive tam v bližini. Kar hitro je sonce zlezlo v zaton in pohitel sem, da pridem pred nočjo "domov".

TOPOLI ŠUME . . .

Ko je zasinel dan, 12. okt., sem bil kar takoj na nogah. Lahek vetrič je poigraval v vejevju mogočnih topolov in rahlo pošumeval čez cvetoče sadovnjake. Vmes se je vpletalo ptičje petje, petelinov klic, vriščanje srake, pasji lajež iz dalje, in žuborenje potočka, ki je nesel plodnost po čakri. Prav tisti dan je imel Saksida vodo, katero dobi vsaka čakra po predpisanim poslovniku za natančno odmerjene ure in po določeni količini.

Velika rosa mi je zabranila, da bi krenil notri po čakri, zato sem stopal le po utrtem kolovozu in občudoval bogastvo božjega blagslova, razlitega čez te razkošne vrtove. Ni čudno, če se človek zaljubi v tisto zemljo, ki tako prijetno de pogledu v času cvetja in sadu, ki tako obilno plača trud z bogatim sadjem, ki rdeči med zelenim listjem v času trgatve, kakor pravilne slike iz začarane dežele.

Pepe si je po običaju postregel z matem in menil: tudi vas bi pozval, pa ne vem, če se vam taka stvar dopade in tudi vem, da boste imeli mašo in bo treba počakati . . .

Nato je razgovor nanesel na njegovega brata Ernesta, kateri je v Brazilu in študira pri salezijancih. Prihodnje leto bo imel novo mašo. Ker žive tukaj trije bratje, zato bi bilo najlepše, da pride Ernest sem z novo mašo . . . Saj je menda pol Dornberga v Argentini.

Bomo videli, kaj vse čas prinese. Vsekako bo za vse rojake veselje če bomo mogli napraviti novomašno slovesnost v Argentini.

Po svojih opravkih je odšel Pepe, jaz pa spet v prijeten kotiček, za gosto topolovo steno, kjer sem prislužkoval skrivnostnemu šelestenju topolove pesmi, v katero se je vmešalo brnenje čebel, ki so poletavale iz cveta na cvet in pele jutranjo molitev, katero človek

tako lahko pozabi, ker preveč v tla gleda in premalo v nebo in prav zato tudi tolikokrat doživi razočaranje, katera so čebelici in ptičku prihranjena . . .

Ob 9 uri je zabrnal kamijonček in smo se pognali v vas, kjer je v kapeli že čakalo obilo dela, ki se je končalo šele malo pred poldne. To pot ni bilo mogoče misliti na petje med mašo. Ni bila nedelja, in tudi nekatere pevke so med tem preložile svoj dom preveč daleč.

Popoldne me je Pepe še potegnil do Šinigoja Antona in do Stankota Tomišiča, pa že je bila ura, ko je vlak odhajal, da me povede v Villo Regino, kjer je bil za tisti večer napovedan moj prihod.

UPORNA MRHA

Bila je že noč, ko je prišel vlak na svoj cilj. Gledal sem, če je kje župnik, kateri mi je sporočil, da me gotovo počaka na postaji. Nikjer ga ni . . . Pa kmalu mi ponudi roko mož: "Bog vas sprimi, gospod Janez!" . . . Bil je g. Savnik, ki ima tam bicikleterijo. Spremil me je do župnišča in ko sva že sedla je privihral g. župnik:

Oprostite gospod Janez. Auto se mi je uprl in nisem ga mogel spraviti naprej. Ves sem moker, ker sem ga moral porivati" . . .

Prav isto zgodbo bi nama tisti auto počenjal naslednji dan, toda župnik je že izdelal načrt po katerem ga je naslednje jutro ustrahoval. Dal mu je novo baterijo . . . Z novimi pljučami nam je konjiček naslednji dan sijajno služil.

Po maši smo najprej pohiteli na pokopališče. Nešteto ljudi je pohitelo z velikim upanjem tja doli in mnogi od njih so našli svoj miren kotiček šele tamkaj v tisti blagosloveljeni božji njivi, kjer čakajo vstajenja. Dva sveža grobova sta pričala, da je tamkaj tudi smrtna žetev obilna.

Dva najboljša farmana sta bila. Kako rad sem ju imel, je potožil župnik, in si obrisal solzo . . . Ko bi ti ljudje malo več mislili na svojo dušo in ne živeli tako globoko zakopani v svoje čakre, bi bolj srečni živeli in več božjega blagoslova imeli! Saj so dobri ljudje. Vsi me prelepo sprejmejo in tudi za cerkev radi kaj store, toda k maši pa tako malo pridejo . . . In pomislite, da imam 100 km dolgo faro in 15 km široko . . . Kaj naj storim sam za vse te ljudi! . . . Zato pa rad pohitim semkaj na pokopališče in tukaj kličem na pomoč duše teh rajnih naj oni podpro mojo molitev in moje delo med njihovimi dragimi, da bi se ne zgubili za večnost ti trpini.

Ko je opravljal župnik svoje dolžnosti doma, sem jaz pohitel do Savnika, kjer sem našel kar takoj še več drugih rojakov, ki smo malo pomodrovali in se dogovorili, da se popoldne najdemo pri Fabčiču.

Ta dom stoji precej daleč od vasi, toda župnikov auto je hitro premeril tisto daljo. Na potu sva pozdravila še Zoviča, premožnega rojaka iz Istre, ki ima tamkaj krasno vinsko klet s produkcijo 300.000 hl vina

Salieron las poesias de Simon Gregorčič, como complemento de los festejos del centenario de este gran poeta. De las 94 poesias algunas han sido ilustradas por nuestra joven pintora Vanda Čehovin. La presente ilustración acompaña la poesia "El mendigo".

David Doktorič:

MARIJA, DAJ NAM JEZUSA!

Tebi ni enake,
ker je On tvoj sin,
ki nam-dan je v hrano
z rajskih visočin.

Ti si nam rodila
sveto to Telo,
ki ga v božjem Kruhu
tukaj uživamo.

Jed nam ta premaga
vsako bol, slabost,
Kruh je ta v pomoč nam
v borbi za krepost.

Daj nam ga, Marija,
v zdravje, v moč in v jed,
da bo tam v nebesih
v večni nam obed.

letno. Kar zadržati so naju hoteli, toda Tončka je že čakala s kosilom, zato je bilo treba naprej. Dohitela sva otroke, ki so šli iz šole. Kar naenkrat sva jih imela poln voz znotraj, zunaj, na strehi . . . To je tam menda vsakdanji prizor. Župnik pozna vse otroke in od vsakega je imel kaj zvedeti in vsakemu je imel kaj naročiti. Posebno v tistih dneh, ko se je ravno začela devetdnevnicna na čast glavni farni patroni, Roženvenški Mariji, je bilo mnogokaj treba urediti in se je marsikaj napravilo s tisto potjo.

Bogato je bila obložena miza in Tončka je imela polne roke dela, pa še gospa Savnikova ji je pomagala. Vsega je bilo v izobilju samo časa nam je bilo premalo, da bi si mogli z vsem postreči po želji gospodinje in da bi mogli pokramljati vse, kar ti zapleteni časi zastavljajo vprašanj.

Od Janeza smo stopili še do Franca Fabčiča in potem do Humra, kateri po pravici nosi ime, da je v njegovi podzemni kleti najboljše vino in tudi kaka kapljica čudno uspešnega zdravila. Zato pa seveda ni čudno, če se je kmalu tudi naša pesmica oglasila, da so še sosedje prišli v vas.

Vidite gospod Humar, da v želodcu ni več prostora a v kuferčku ga pa še bo, tako sem menil in Humar je moji želji z veseljem ustregel. Pa ni vedel ne on ne jaz, kako prav mi bo prišla tista njegova vinska kapljica na mojem nadaljnem potovanju.

Tek življenja je dokončal

† Dr. Josip Pavlin

odvetnik v Gorici, star 44 let. Zapuščal doma vdovo, hčerko in sina, mater, 3 sestre in 2 brata. V Bs. Airesu sestro Marijo por. Kurinčič.

Smrt je rešila nadaljnega trpljenja bridko preskušena

† Matijo Šuligoj

starega 65 let, doma iz Solkana. Pred leti že je zgubil eno nogo in mu je bolezen vedno nagajala, dokler ga ni rešila smrt 23. decembra. Umrl je v bolnici Alvear.

V bolnici Alvear je zatisnil oči za vedno 29. decembra

† Ivan Leban

star 68 let, doma iz Šempasa (Fevčev). Ponovno vnetje pljuč je že oslabelega moža kljub vsestranskemu prizadevanju sorodnikov spravilo v grob, v katerem je na Čakariti našel svoj poslednji dom. Zapuščal doma ženo, sina in hčer, tukaj pa žaluje za njim sestra Marija por. Špacapan in več nečakov.

Maša za rajnega bo na Paternalu 17. marca.

IZ TRNOVEGA (SEDOVEC) PRI ČEPOVANU je dobil pismo Franc Rijavec od sestre Marije, ki sporoča, da so njenega moža odpeljali fašisti in ga na vse načine mučili. Vendar je prišel domov, kjer od prestanega gorja kmalu umrl. Mož od druge sestre je bil do Mussolinijevega padca doma, nato pa je bil mobiliziran in je padel v bojih pod Sveto Goro. Hiša doma vsa razbita. Iz Trnovega je ubitih in pogrešanih 40 ljudi. Tudi druge vasi so zelo trpele. V Čepovanu stoje samo še 4 hiše (Vinklerjeva, Nacetova, Biljčeva in Kafolova) ter župnišče.

NEKAJ ZA STARIŠE

Ozrmo se na nekatere pomočke v boju za čednost, ki je označena z belo cvetico lilijol

Pri samovzgoji za čistost ni posebno na mestu neposredni boj zoper čutne skušnjave; zakaj v stvareh, ki je treba od njih pozornost kolikor možno odvracati, ima indirektni (nenaravnostni) boj prednost pred direktnim. Predvsem je potrebno, da se človek otrese raznih priljubljenih razvad in slabosti, da se zna odpo vedati kaki ugodnosti ali prijetnemu miku, da se utrjuje in da premaguje lenobo, da se varuje nereda, skratka: uporabi naj vsako priliko, da se izkaže junaka in zmagovalca nad telesom in njega nagonom. Duh naj gospoduje, narava pa posluša. Vestno je treba odvracati zunanje mike in vse to, kar zbuja in neti neredno čutnost v človeku, n. pr. razdražljive prizore in predstave po glediščih. Isto velja tudi o nasladnem čitanju, ki pripravlja človeka naravnost ali pa počasi za npravstvene poraze.

Da mlad človek ne zabrede v močvirje pregreh, ki jih prepoveduje Bog v šesti zapovedi, da se ne vda razuzdanosti, naj si išče naravnih, zlasti pa nadnaravnih pomočkov. Spolne zablode in mladinski nenravni izgredi se pač najlažje preprečijo z nadnaravnimi pripomočki svete vere. Mladina se utrdi v dobrem ter zajemlje trajno moč zoper nevarne nagone, ako redno opravlja svoje molitve, ako se vesno udeležuje službe božje (sv. maše in pridige), ako si zmanjšuje hudo nagnjenje s pogostim prejemanjem sv. obhajila, če se z gorečo ljubeznijo oklepa najlepšega vzora — Device Marije.

Neki odličen gospod, ki je prepričan, da se je obvaroval najgrših pregreh samo vsled dobre versivene odgoje, je rekel tako-le: "Vsekakor sem pomiloval vse tiste, ki ne uživajo z nami sreče častitljive katoliške vere, osobito zato, ker nimajo blagodejne ustanove: svete spovedi, in ker ne poznajo češčenja presvete Device Marije, da ne govorim o drugih pomočkih krepostnega življenja."

Nikakor pa ne gre zametovati naravnih sredstev, ko se borimo za čednost in srčno čistost. Mlad človek

naj se zaveda, da mu vprav npravno zadržanje in premagovanje samega sebe zagotavlja najslajše veselje in zdravje. Skrivni grehi pa uničujejo telesno moč in jakost, zmanjšujejo pa tudi duševne zmoglosti, povzročajo neznačajnost in vnemarnost v verskih zadevah.

V boju zoper mesenost je treba kolikortoliko utrjevati in krepiti telo, da bo odporno, zdravo in čvrsto. Tudi pri hrani se priporoča previdnost. Razdražljivih jedi (mesnin, čaja) bi se kazalo vzdržati zlasti zvečer, ker netijo čutnost. Alkohol in tobak sta že za telesni razvoj škodljiva, pa razplamtujeta tudi grešne nagone in strasti. Danes je — tako bi pričakoval — malo takih, ki bi jim ne bilo znano, kako nevarnega in nenarnega sovražnika bi redili in pasli v sebi, če bi se vdajali alkoholnim pijačam.

Delo utrjuje zdravje, če ni prenaporno. Kdor se delu odteguje in lenari, ni več vreden član človeške družbe, hkrati je pa škodljivec lastne poštenosti in čistosti, kajti "lenoba je vseh grdob grdoba", je mati vseh pregreh, zlasti pa razuzdanosti; ta pa koplje prezgodnji grob vsakomur, ki je njen suženj. Po narpornem delu človek rad in lahko počiva. Tudi počitka si je treba privoščiti, a ob pravem času in v pravi meri. Nepotrebno poležkavanje ob jutranjih urah je povzročilo že mnogo pokončanja.

Obleka naj ne bo pretesna, ne mehkužna, ne razdražljiva; vsekakor pa dostojna. Čedalje več je danes žená in mladenk, ki imajo obleko takó prikrojeno, da jih moramo obsoditi ne le po pravilih olike in človeške bi morali vedeti, kaj se spodobi in kaj ne; in ki jim bi morali vedeti, kaj se spodobi in kaj ne; in i jim ni neznano, kar govori Kristus o pohujšanju in o pohujšljivcih.

V boju zoper počutnost naj si človek zavaruje domišljijo ter naj odstranja vse, kar podžiga poželjivost. Zato je zelo važno, da ima mlad človek zmeraj kaj opravka, da se mnogo giblje na prostem. Gorje, če pridejo mladenki ali mladeniču v roke nespodobne slike in knjige, sanjave, razburljive, razdražljive in nedostojne vsebine. Da tudi ples razpalja grešne nagone in pripravlja grešno razpoloženje, je bilo omejeno že na drugem mestu.

Bridko je zadelo ne le stariše temveč vse sorojake slovo nadebudne mladenke, hčerke edinke.

† **Ivanka Mlečnik**
ni še dopolnila 15 let, pa jo je odpeljala nemila smrt 6. jan. V cvetu let, v polnosti njene rasti jo je zalotil prehlad iz katerega je prišla meningitis, ki je pokopala priljubljeno mladenko.

Bila je živahno dekle, vedno pripravljena storiti kako uslugo, kar je dokazala posebno na prireditvah Slovenskega Doma, kjer je bila vedno najbolj neumorna prodajalka dobredelnih stvari.

V San Martinu so si postavili prijeten dom, a je posegla smrt v družino. Starišem in nam vsem pa je ta bridka zguba spet en klic več, da naj nikar ne iščemo sreče v tej revni solzni dolini, kajti naša domovina, kjer se bomo nekoč srečno vsi zbrali v večnem domu je v nebesih. Tam ne bo ne solzá, ne bolečin in tudi nobenega slovesa ne več.

Oče, Andrej, je doma iz Dornberga; mati Romana roj. Keber je iz Volčje drage.

Sporočamo žalostno vest, da so naš blagi oče

† **Viktor Keber**
zapustili solzno dolino 1. aprila 1945, prav na Velikonoč, v Bukovici pri Gorici.

Marsikaj hudega so prestali v težkih dneh vojne, ko so bili internirani v Italiji.

Za rajnim očetom žalujejo doma naša mati in bratje Franc in Peter, ter sestre Cilka, Rezika in Nežika.

Tukaj pa obžalujemo dobrega očeta Marija por. Pregelj, Cveto, Edvard in Martin.

V Trstu je postala žrtev bombe.
† **Alojzija Macarol por. Trebižan**
rojena v Križu pri Sežani. Vračala se je iz tržnice in je bila na mestu ubita.

Zapušča 4 drobne otroke (od 4—12 let) in moža.

V boju pa je padel v Reki živeči
† **Alojzij Macarol**
za katerim žalujejo 3 že odrastli otroci in žena.

Tukaj obžaluje sestro in brata Zolija Macarol por. Chappano.

IZ RADOVICE pri Metliki (Krašnji vrh) je dobil Marko Golobič pismo od sestre Karline z nekaterimi podrobnimi podatki
Dragi brat Marko, sporočam Ti, da bratje Alojz in Franc so še vedno v vojski. Navedem ti tudi nekaj možkih in žensk iz naše vasi, Krašnji vrh, kateri so zapustili to solzno dolino: Jul Stankovič (po domače Gričan), Ana Režek (Kalčeva), Bara Režek (Kraljeva), Marko Režek in njegov sin Janez (Ivančevi), Bara Šavor in jen sin Jure (Krejačevi), Marija Bojič in jen sin Janko (Čuričevi), Jožefa Šavor (Matečava), Martin Bajuk in hči (Jakopovi), Mica Šavor Janžekovič (Gunačeva), Anton Šavor (Hlepkini), Matija Cesar in sin Martin (Županovi).

Tudi žrtev vojne je postal

† **Vojteh Čuk**

iz Črnega vrha nad Idrijo (Pahovčev iz Predgriž). L. 1943 so ga mobilizirali partizani in se je nato boril nekje po Kočevskem.

Za rajnim žalujejo doma stariši, ena sestra in en brat. Tu v Argentini brata Janez in Metod ter sestrí Kristina por. Milani in Mici. V Italiji pa so v begunskem taborišču Servigliano sestra Anica in brata Franc in Rafael.

Maša zanj bo 3. februarja.

SV. CIRILU IN METODU

METOD V NEMŠKI JEČI

Ludvikov sin Karlman je medtem s svojo vojsko zasedel Moravsko. Pri tem pohodu so mu pomagali tudi razni nemški škofje, ki so bili v tistih časih bolj vajeni sukati meč nego proučevati in učiti sveto vero. Verjetno jih je spremljal tudi izdajalski Svetopolk. Zajeli so svetega Metoda in ga postavili pred sodbo nemških škofov. Drugi viri pravijo, da je bil sveti Metod na zborovanju, ki so ga leta 870 sklicali bavarski škofje radi rešitve panonskih cerkvenih zadev.

Z razlogi rimske Stolice je Metod branil svoje pravice do panonsko-moravske nadškofije, ali proti sili in skrivni podpori, ki jo je dajal škofom kralj Ludvik, ni mnogo opravil. In žalostno je, poročati o tem, da so tedaj proti njemu uporabili tako odvratno sredstvo, da so mu kratili osebno svobodo in ga držali zaprtega tri leta (870—873) v nekem kraju, ki nam ni znan.

Tako le nam poroča Metodov življenjepisec o tej sodbi nemških škofov: Očitali so Metodu: "V naših pokrajinah učiš!" On jih je zavrnil: "Ako bi vedel, da spadajo te dežele pod vašo pravico, bi šel od tod, ali to so kraji, ki so neposredno podrejeni sveti Stolici. Vi ste iz oblasti in lakomnosti prestopili svoje meje in branite, učiti božji nauk. Varujte se, da si ne izlijete možganov, ko hočete železno goro prebiti s koščenim temenom!" Srdito so mu rekli: "Slabo se ti bo godilo!" Zopet jim je odgovoril: "Resnično govorim pred cesarji in ni me strah, vi pa delajte z menoj kakor hočete. Nič nisem vrednejši od mučencev, kateri so bili mučeni in so dali svoja življenja radi resnice."

Še mnogo so govorili, a škofje niso bili kos Metodovi modrosti. Tedaj je stopil med nje kralj (najbrž Svetopolk) in je rekel kakor v zasmeh: "Nikar ne nadlegujte mojega Metoda, saj vidite, kar prevroče mu je že in se ves poti, kakor da bi bil pri peči." Nakar mu je Metod ostro odvrnil: "Modrijan, ki so ga srečali ljudje, vsega potnega, in ga vprašali: Kaj ti je, da se tako potiš? je odgovoril: Z neotesanimi ljudmi sem se moral prerekati."

Iz vsega, kar vemo o značaju obeh svetih bratov, si lahko mislimo, da je moral biti ves nastop svetega Metoda pred tem lažisodiščem dostojen, možat in odločen, medtem ko z druge strani vemo za gotovo, da so nemški škofje z njim skrajno odurno in kruto postopali. Iz njegovega življenjepisa se da sklepati, da so ga hoteli prisiliti, naj se odpove nadškofiji in naj se umakne. Ali on je ostal neuklonljiv. Morda so upali, da ga bodo v dolgem zaporu uklonili.

Pripovedovanje Metodovega življenjepisa je precej mirno in brez strasti. Metodu, ki je piscu dal vsaj podatke za to delo, ni bilo prijetno pripovedovati podrobno o teh mučnih dogodkih.

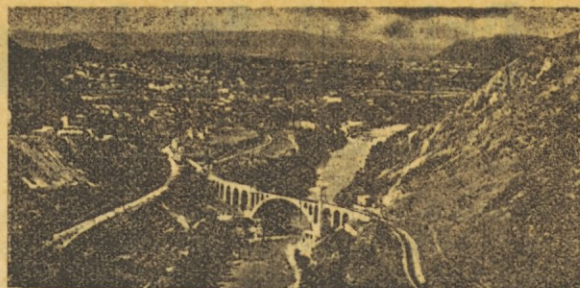
Ali mi imamo še druge vire na razpolago, ki nam povedo, kako je bilo postopanje teh nemških škofov neverjetno surovo, ko niso niti imeli pravice, klicati pred svojo sodbo moža, ki je bil papežev posebni odposlanec. Naj se spomnijo bravci pri tej priložnosti poglavja "Ne kakor Nemci", ki smo ga objavili v lanski februarški številki in kjer smo povedali, kakšni so bili takrat nemški duhovniki in škofje, ki so prihajali med naše prednike in druge Slovane.

PAPEŽ REŠI METODA

V odlomkih pisma papeža Ivana VIII., ki so nam še ohranjeni, so podrobno opisane surovosti, katerim je bil Metod izpostavljen, in sicer takšne, da bi ne verjeli, če bi vir ne bil tako odličen in zanesljiv.

Že papež Hadrian je moral nekaj izvedeti o Metodovi usodi. Gotovo so se Metodovi učenci zato potrudili. Vemo, da je ta papež že to zadevo preiskoval in jo skušal s pismi urediti. Ali njegova prizadevanja so ostala brez uspeha.

Njegov naslednik Ivan VIII. je pa šel stvari z vso odločnostjo do dna. V začetku leta 873 se je po njegovem naročilu pojavil na Nemškem ankonski škof Pavel kot papežev odposlanec s posebnimi navodili, da reši Metoda iz

Vista panorámica de Goricia.

Pogled iz Solkana na Veliko Gorico

ječe in kaznuje z vso strogostjo preganjalce. V teh pisnih se imenujejo kot krivci: solnograški nadškof Adalvin, pasavski škof Hermanrik in brižinski škof Arno. Iz istih pisem izvemo, da so ti škofje postopali proti Metodu trinoško in krivično, da so mu dajali zaušnice in ga držali zaprtega v ječi.

Najgrše je ravnal z Metodom Hermanrik. Papež mu piše: "Za objokovanje tvoje hudobije bi komaj zadostoval studenec solza, kakor pravi prerok Jeremija. Tvoja drznost in tvoje zverinsko divjaštvo presega besnost svetnega kneza in trinoga. Našega brata in škofa Metoda si kaznoval z ječo in si ga delj časa v ostri zimi in v nevihtah trpinčil pod milim nebom; v besnosti si se tako daleč spozabil, da bi ga v zboru škofov udaril s konjskim bičem, ako ti tega niso branili drugi."

Papeževa sodba je bila stroga. Solnograškemu nadškofu Adalvinu in pasavskemu škofu Hermanriku je prepovedal izvrševanje škofovske službe; brižinskega škofa pa je poklical na odgovor v Rim. Vsi so priznali svojo krivdo in so takoj izpustili Metoda.

Nastop teh nemških škofov se da tolmačiti kot posledica ozkosrčne obrambe salzburške cerkve in njenih koristi. A te koristi so se v borbi proti cerkveni politiki svetega Metoda čudovito krile tudi z nameni ekspanzivne nemške državne politike, kakor smo to že omenili.

Radi tega je bil kralj Ludvik z vsemi sredstvi vplival na papeža, da tako nemške škofe podpre in reši kazni, pa da Metodovo stališče omaje. Ali papež Ivan VIII. ni odnehal. Svojemu odposlancu škofu Pavlu je dal naročilo, naj brezobzirno zavrne kraljevo spletkarjenje proti Metodu, ker da so vsi protirazlogi, ki jih je navajal, napačni. V glavnem se je kralj namreč opiral na domišljene pravne razloge, češ da so si nemški škofje s 75 lenim delovanjem v Panoniji pridobili pravice do teh krajev. Papež je vse to spletkarsko dokazovanje zavrgel kot neosnovano in s svojo neodjenljivostjo dosegel zaželjeni uspeh. Kralj je moral popustiti in škofje so se morali podvreči papeževi razsodbi.

Metodova legenda pripoveduje, da je nemške škofe radi njihovih hudobij zadela božja kazen. Zgodovinsko dejstvo je, da so vsi trije nedolgo za tem umrli, in sicer, nadškof Adalvin 14. maja 873, škof Hermanrik leta 874 in naslednje leto 875 tudi škof Arno.

KNEZ KOCELJ IZGINE

Kam je šel Metod, ko so ga izpustili iz ječe? Najbrž k svojemu najiskrenejšemu in najzvestejšemu prijatelju, našemu knezu Kocelju. Rastislava ni bilo več na Moravskem, Svetopolk se pa ni izkazal vrednega zaupanja, ko je izdal lastnega strica Nemcem in najbrž ni imel čistih rok niti v Metodovi zadevi. Pri Kocelju pa Metodu ni bilo obstanka. Temu so namreč Nemci takoj zagrozili radi Metoda: "Ako ga boš imel pri sebi, ti ne bo dobro!"

Metod gotovo ni mogel izpostavljeni s svojo navzočnostjo svojega prijatelja taki nevarnosti. Zato smemo sklepati, da se je z njegovega dvora umaknil na Moravsko. Najbrž pa sta ostala v medsebojni zvezi v pričakovanju, da se Koceljevo stališče utrdi in njego vpoložaj izboljša. To je moralo biti pa Nemcem, ki so gotovo na Koceljevem dvoru imeli svoje ovaduhe, dovolj povoda, da so izvršili svojo grožnjo. Od leta 874 dalje Kocelj izgine iz zgodovine brez sledu. Kaj se je z njim zgodilo, je uganka. (Nadaljevanje)

Bajo el Sol Libre

DECIMOSEXTO CAPITULO

Sediento de sangre por el triunfo, el ejército quiso salir esa misma noche, atravesar los desfiladeros y llegar hasta el Danubio. Iztok tuvo el suficiente poder como para impedir ese salvaje paseo, al enardecido torrente. Si bien supo elegir a los mejores guerreros, no se habrían conformado si los jefes no hubieran ordenado al pueblo, ser completamente obediente a Iztok, comandante. Lentamente se aquietó la tropa. Los principales se despidieron y volvieron a sus poblados. La multitud, desapareció en los bosques entre gritos y bailes. Hacia la noche, quedaron en la llanura alrededor de mil guerreros. Los conducía la mano férrea de los eslovenos que habían seguido los estandartes bizantinos durante largos años. Iztok ordenó repartirles todos los caballos hunos y antos. Cargaron cuantos escudos y yelmos había. Se reunieron así unos doscientos jinetes fuertemente armados. Con el yelmo bien ajustado, seguro de sí mismo, Iztok cabalgaba entre las filas. De pronto, sintió un presentimiento, tal como nunca lo había sentido. Tan clara como nunca se le presentó ante los ojos la meta del futuro.

Se ensanchaba ante él la llanura, el valle se inundaba de guerreros. Todo brillaba y relucía en afiladas armas. Ya no había gentuza. Centurias, verdaderas y ordenadas centurias, hervían en todos los bosques y se ordenaban en todas las llanuras eslovenas. Al aparecer él, blandiendo la espada, el ejército se movía y bajo los golpes de los cascos, retumbaba la tierra: se levantó el polvo, sintióse el sordo tintineo del acero, todos partieron hacia el sur, él estaba al frente, con los ojos fijos en la meta. "¡A Bizancio!", trueno a su alrededor. "¡Venganza!", grita el corazón, "¡Libertad!", anhela el alma. Sollozará la tierra liberada cuando beba la sangre de los tiranos, los pueblos esclavos serán liberados y besarán las huellas de sus pasos; el sol de la libertad aparecerá para el esloveno. Sus rayos también iluminarán a Irene.

Iztok sacudió la cabeza, pasó la mano por la frente: "¡Sueños, hermosos sueños!"

Desapareció el gran ejército, ante él quedó sólo el grupo elegido. En la lejanía todavía brillaba confusa, la atrayente meta.

Habló a la tropa con palabras entusiastas y le ordenó descansar.

Cuando la luna se acercó a medianoche, una pequeña patrulla cruzó la llanura. Los yelmos no brillaban en la noche, no había escudos sobre los pechos de los guerreros. Las sombras de los ágiles corceles se deslizaban en silencio sobre la hierba.

Rado cabalgaba delante de la patrulla destacada de la tropa principal, en busca del campamento de Tuñús.

Desde que había vuelto de la guerra y sabido del rapto de Liubíniza, no volvió a aclararse su frente. Como un gato salvaje, aguardando en el árbol el momento de atacar, temblaba de coraje y deseos de lanzar a su caballo hacia el Danubio, asaltar el campamento y arrancar al huno la paloma raptada. Cuando Iztok hablaba al enardecido ejército, cuando elegía a los guerreros, permanecía acurrucado sobre los baluartes del castillo, y apretaba los labios con los dientes. Si su fe en Iztok tuviera límites, se habría rebelado contra él, lo habría derribado del caballo, y gritado a la tropa: "¡Tras mío! ¡Contra los hunos!" Cada hora era una tortura, y un martirio los consejos de los caudillos. Cerraba los ojos para no ver a los jóvenes que levantaban las lanzas pretendiendo partir enseguida. Se tapaba los oídos para no oír los gritos

de: "¡Contra los hunos! ¡Contra los hunos!"

El día se deslizaba como el agua estancada. Y cuando la tropa prendió fogatas y se acostó junto a ellas, hubiera preferido saltar entre ella y golpear con los puños a los soldados dormidos. "¡De pie! ¡Vergüenza a los eslovenos! ¡La hija del jefe es botín de Tuñús y vosotros dormís! ¡Vergüenza! ¡De pie, reptiles, levantáos y lavad la mancha! ¡Tras mío! ¡A caballo! ¡Contra los hunos!" Apretaba la cabeza con ambas manos, se arrojaba al suelo y arrancaba el pasto verde.

Mientras iban por los oscuros desfiladeros, no era posible soltar las riendas y partir al galope. Cuando se ensanchó la llanura, cuando la luna descubrió ante ellos la estepa, se alargaron los cuerpos de los caballos, las figuras de los jinetes se inclinaron hasta las crines, la hierba alcanzaba los flancos de los animales y entre áscuas, desaparecía el suelo bajo las herraduras. El hueco galopar se extendía por la sorda estepa. En algún lugar lejano se dejó oír el jabalí, sus congéneres respondieron con un gruñir asombrado. Cerca, en un arbusto, se quejó un pájaro con un cantar triste. Entre las hojas, batió las alas un rapaz nocturno y prendió a la dormida pederniz. Rado sintió que le ardía el corazón. Parecía que Liubíniza había pedido socorro. Azuzó el caballo y se lanzó en un galope más largo.

Cuando empalidecieron en occidente las primeras estrellas, los jinetes vieron delante de ellos, un largo, neblinoso cinturón, del cual salían grises flecos. Delante de ellos había una corriente de agua. Detuvieron los caballos, que alegremente relincharon en la fresca mañana y alargaron los cuellos a la hierba cubierta de rocío.

"¿No habrá embarcaciones del otro lado?", dijo el anciano esloveno, con la cicatriz en la frente. Iztok lo había enviado por precaución con la patrulla de Rado. Porque temía que Rado se dejara llevar por el deseo de arrojar sobre el campamento de Tuñús.

"¡Cruzaremos el río!"

Rado estiró las riendas.

"¡Jovencito, apaga el fuego con la cordura! ¡Si mueres, no podrás salvar a Liubíniza!"

"¡Los caballos podrán pasar a nado!"

"Eso crees tú, huracán! Yo no lo creo, sino se que la mitad se perderían."

Rado volvió a estirar las bridas, y su yegua huna se volvió atrás. El anciano esloveno calló. En un galope ligero cabalgaban sobre el pasto, cargado de rocío. Antes que apareciera el sol, ya se habían hundido en la niebla del Danubio. El suelo se volvía cada vez más pantanoso, y los caballos se hundían hasta las rodillas y aún más. Una bandada de pájaros acuáticos se elevaba de la costa, los jinetes permanecieron en la ribera. Los guirreos bajaron de los caballos, chapalearon por el barro por entre la niebla, en busca de embarcaciones. Revisaron a derecha e izquierda, arriba y abajo toda el agua. Pasó una hora antes de que volvieran a encontrarse, ya sin aliento. No había embarcaciones. Sólo el anciano esloveno halló entre los juncos pasto hollado. Se arrastró hasta el río. En el barro había una nueva huella de embarcación. Vió huellas humanas y cascos de caballos profundamente marcados que todavía no habían sido cubiertos por el agua.

"Quien caminó por aquí atravesó el río en una embarcación"

Llamó a sus compañeros. Se arrodillaron en la tierra y observaron la huella de los cascos.

"¡Un huno, un huno!" — Todos juntos dieron esa opinión.

"Tal vez el mismo Tuñús", recordó Rado y empalideció.

"No es Tuñús, pues él iba con sus compañeros. Su huella estaría ya borrada, cubierta. ¿Tal vez un observador?"

"¡Oh, Radován, Radován!", gritó un joven soldado que observaba las huellas humanas.

Todos se acercaron y miraron la menuda marca de un pie desnudo.

“¡Mirad el pulgar! ¡Está deformado! ¡Este es Radován! ¡Miren el talón! Abatido y gastado. ¡Es el del músico! ¡Lo conozco!”

“Entonces él se llevó la embarcación.”

“¡A buscarlo! ¡Al agua!”, gritó Rado arrebatado.

“¿Quién irá?”, preguntó el anciano esloveno.

“¡Yo nadaré! ¡No sólo, sobre el caballo! ¡Si el caballo alcanza la mitad del río, yo me encargo de la otra mitad!”

“¡Y cabalgarás después por la estepa como un brujo! ¡Derrama precaución sobre el fuego! ¡Mirad, aquí emerge del barro una gruesa madera! Echaremos suertes. Aquel a quien indiquen los dioses, montará sobre la madera y cruzará la corriente.”

Todos atendieron el consejo del anciano esloveno, reunieron todas las fuerzas y sacaron de la arena la larga viga, que estaba quemada en la mitad.

“¡Una canoa!”, gritaron alegremente y limpiaron el barro, luego echaron suertes; le tocó al más joven soldado. El ágil joven saltó con ligereza sobre el barco; un resto del puente de Hilbudi, una gruesa madera, le sirvió de remo; había muchas maderas así, dispersas entre la espesura. Los compañeros se reunieron junto a la madera y todos juntos, con un empujón fuerte, lanzaron a la canoa al agua; se levantaron olas. El remero pronto desapareció en la niebla, en la mitad de la corriente.

Pasó algún tiempo, antes que se dejara oír desde río abajo, la voz del navegante enviado. Los guerreros fueron tras la llamada, llevaron los caballos a la gran embarcación y partieron a través del río.

El sol quemaba la niebla; se derretía, levantaba y caía bajo el aire siempre más caliente. Cuando alcanzaron la orilla derecha, ya se había disipado el mar neblinoso. En la lejanía aparecían sierras bajas, alto sobre la llanura volaba el halcón.

“¿Hacia adónde?”, se preguntaron.

El anciano esloveno observó la costa con ojo avizor, hacia uno y otro lado. Alargó el cuello, puso la mano sobre la frente, y guiño alegre. Había visto entre las cañas grandes, negras sombras.

“¡Volvamos en la embarcación, hacia el ejército de Iztok.”

El corcel de Rado mordía el freno de acero. Su amo lo retenía con fuerza. Lo afligía cada segundo. Lo arrastraba un deseo incontenible hacia la estepa, tras Liubíniza. El anciano esloveno lo miró por sobre sus hombros, y sereno, con voz profunda, le repitió: “¡Apaga el fuego con la precaución!”

Instó luego enseguida a que desenvolvieran todas las cuerdas, que llevaban ovilladas sobre las sillas. Ataron la embarcación. Dos soldados subieron a ella y la sacaron del cañaveral. Luego ataron las cuerdas a las sillas y condujeron los caballos por el río, hacia la costa, al lugar donde habían visto otras balsas. Se acostaron todos en un terreno seco. Descansaron antes de arrastrar las pesadas balsas hasta el agua, desde la orilla. Clavaron unos palos en el suelo y ataron a ellos los caballos. Ellos mismos, con grandes palas, empujaron las balsas hacia el lado esloveno.

El sol ya llegaba al zenit cuando se ocuparon de la embarcación más pequeña. El esloveno ordenó navegar hacia las plantas espesas, allí escondieron precavidos las balsas y las cubrieron con cañas y ramas. También la canoa la enteraron en el barro.

“¿Adónde?” Volvieron a preguntar los guerreros.

El anciano esloveno montó el caballo. Tras él montaron los jóvenes y lo siguieron. Llegó al lugar donde estaba la primera embarcación. Se inclinó de la silla y buscó huellas. No tardó mucho en hallar, el acostumbrado soldado, las huellas de los cascos del caballo de Radován.

“¡Apaga el fuego con la precaución!” le dijo el anciano esloveno al impaciente Rado . . .

“¡Vamos tras él!”, ordenó. “El padrecito sabe muy bien donde está el campamento de los hunos. ¡Porque estoy seguro, por Svetovit, que fué directamente a él!”

Los jinetes se colocaron en fila y fueron lentamente tras la huella, hasta tanto no se dieron perfecta cuenta de la dirección que había seguido Radován. Siguieron claramente las pisadas hasta el pie de los olmos bajos, que se alargan hacia el sur. Allí se perdieron las pisadas. A pesar de ello, estaban seguros que Radován había seguido la hilera de olmos. Llevaron a los descansados caballos bajo los árboles, por los montes y bosquecillos. El sol se iba — el día se desvanecía y los observadores debían estar al amanecer a orillas del Danubio con las noticias. Ya no había tiempo que perder. Rado iba más veloz que todos sus compañeros, encabezando la patrulla. Sus ojos hundía en la lejanía y brillaban como los del lobezno que va por primera vez a la cacería. Cuando se quejó el avecita sintió en su corazón como si Liubíniza hubiera pedido socorro. Apretó el caballo y tomó las riendas. A lo lejos, creyó sentir algo. “¡Tuñús!”, pensó rápidamente y su derecha buscó el hacha.

Se acercaba la noche. Las sombras se alargaban por momentos y desaparecían. La cicatriz de la frente del anciano esloveno brillaba ensangrentada. La piel de sus mejillas estaba arrugada como la corteza del roble. ¿Llegará a la noche, adónde irán después? Podía prenderlos Tuñús como a los pájaros en una trampa. Debía aprovechar los últimos momentos del día. Tomaron las bridas con más fuerza, golpearon con los cortos látigos y soltaron luego las riendas, y los corceles se largaron en un galope rápido por la llanura.

De pronto desaparecieron los árboles, como si los hubieran cortado. Hacia el sur se extendía una pequeña planicie. Los eslovenos detuvieron los caballos y se miraron. Sólo Rado siguió, como en un sueño, hacia adelante. Pero muy pronto vieron cómo se levantaba su caballo sobre las patas traseras y volvía junto a ellos.

“¡El campamento! ¡El campamento!”, exclamó Rado. “¡Se levanta humo desde el valle!”

“¡Volvamos!”, ordenó el anciano esloveno.

Volvieron lentamente a la espesura y buscaron un rincón oscuro donde escondieron a los caballos. Allí esperaron la noche.

Cuando oscureció y aún la luna no había aparecido, oscuras figuras desaparecieron en el sombrío bosque. De dos en dos, los jóvenes se arrastraban entre los árboles. Se distribuyeron de tal manera, que podrían ver y observar el campamento desde todos lados. Junto a los caballos permaneció sólo el esloveno anciano, quien les ordenó severamente que antes de medianoche debían estar todos de vuelta.

Traducción de DARINKA ČEHOVIN.

EL LAGO DE BLEĐ.

Estamos en la temporada de veraneo. Las sierras de Córdoba atraen a unos, otros afluyen hacia las playas del mar. Relativamente pocos son los que se deciden por lo que Argentina tiene de más hermoso, que son los lagos del sur. Pocos saben apreciar su belleza, en donde se halla el azul de los lagos tan armónicamente entrelazado entre el verdor de los bosques y el blanco de los picos nevados.

Al referirnos a las hermosuras argentinas ¿cómo no hemos de recordar también la belleza de nuestra lejana patria de recordar también la belleza de nuestra lejana patria Eslovenia? Claro que allí, en este momento, no respiran el aire de veraneo, pues hemos de suponer que se extiende por doquier la sabana blanca, el vestido de gala del invierno . . .

Pero aquí, tan llenos de sol, evocamos también la temporada de veraneo de allá.

Muchos lugares hermosos tiene Yugoslavia. Primero las playas marítimas de Dalmacia, Croacia e Istria, luego en el interior lugares exuberantes de belleza natural que ofrecen maravillosas termas de poder muy curativo. Otros lugares encantados con la belleza de las aguas del río o de lagos.

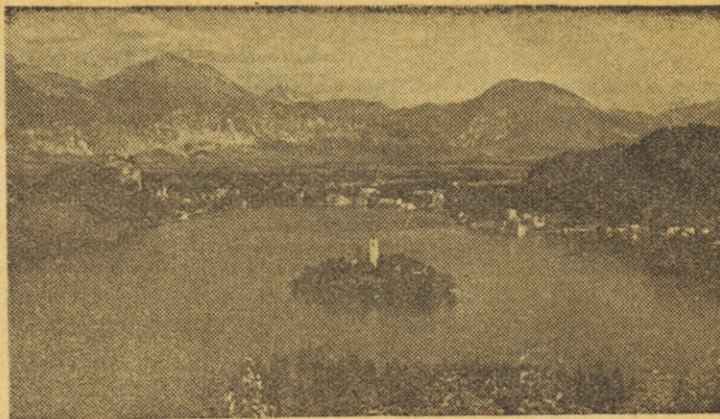
Pero lo más encantador que ofrece Yugoslavia, donde se halla como concentrada toda la belleza natural que puede brindar un rincón de la tierra, es Bled. — Un lago casi redondo de 114 Ha. de superficie, con una isleta, sobre la cual se yergue un templo; por el lado sur, sobre una roca escarpada, elevada verticalmente sobre la orilla, se levanta un majestuoso castillo medioeval. A los pies de ese cerro, creció junto al lago, el pueblo de Bled con la magnífica iglesia parroquial en estilo gótico; hacia el este lomas verdes cubiertas de bosques, campo llano hacia las magníficas montañas de las Karavanke; hacia el oeste sierras de formas imponentes y de bosques poblados de pinos como en los cuentos de hadas; hacia el norte se eleva el terreno gradualmente para alcanzar en Triglav (2864 m) la cumbre más grande.

Para apreciar debidamente esta perla hay que verla. Sin ningún adorno artificial. Ya hace mil años llamó la atención, atrayendo allí a los amigos de la belleza. Desde tiempos inmemoriales dedicó el pueblo este lugar tan hermoso a la Virgen, construyéndole el santuario sobre la isla, al cual afluyen luego los peregrinos desde muy lejos.

Las olas azules, los barquitos a vela, las canoas a remo (pues no son admitidas lanchas a motor), los maravillosos reflejos de la iglesia isleña y los circundantes edificios, la mole rocosa con el castillo, los reflejos de las montañas nevadas y el aire lleno del perfume de ozón, tan abundante en ese rincón como en ningún otro lugar, y además la canción de los peregrinos que pueblan el lago . . .

Cierto que eso se parece a un paraíso. ¿Cómo no ha de entusiasmarse uno para acudir allá? ¡Cómo sueñan los niños anhelando la excursión escolar del próximo mes de mayo, aquel mes en que el lago, además de todos sus encantos, ofrece todavía el encanto tan grande de la alegría e inocencia de los niños!

Hace más de cien años que Bled adquirió la fama del lugar veraniego más apreciado. En Austria ocupaba el primer

lugar en el turismo y veraneo, ya que se presta para toda clase de turismo y de deporte de verano e invierno, y ofrece baños agradables y saludables a la vez, con el agua mejor templada y admirablemente limpia.

Lástima que todo eso está tan, tan lejos . . .

LA YUGOSLAVIA DE HOY

Puesto que existe todavía una censura muy rigurosa sobre toda la correspondencia, es lógico, que las cartas que llegan de Yugoslavia no pueden dar un cuadro completo de la situación real. Sin embargo se sabe que hay muchos detenidos por su actividad contra el comunismo.

Las autoridades hallan gran dificultad en la reconstrucción de la patria, tan lamentablemente arruinada. Para hallar recursos proceden a la nacionalización de grandes industrias y de latifundios. También las posesiones eclesiásticas quedan reducidas a un minimum. Gran parte de instituciones religiosas, especialmente los grandes colegios, han sido expropiados y designados para otros usos.

Ambas cámaras están trabajando actualmente en la preparación de la nueva constitución de la República Federal Yugoslava.

La carta pastoral del episcopado yugoeslavo, leída el 30 de setiembre, tuvo gran repercusión. Las autoridades no tomaron ninguna medida contra los firmantes ni contra los sacerdotes. Parece que influyó positivamente para la normalización de la situación. Al principio se presionaba a algunos firmantes para que efectuasen algunas rectificaciones, que no se han producido, luego se procedió a permitir a las religiosas el uso del hábito, lo que anteriormente fué prohibido. Actualmente la vida religiosa ya goza de mucha más libertad en general.

En las obras de la reconstrucción está ocupado gran número de alemanes, pues todos los que apresaron los yugoeslavos en los momentos del derrumbe están detenidos para reparar el daño causado.

ZENINI — NEVESTE — DRUŽINA

Obrnite se na

SLOVENSKO TOVARNO POHIŠTVA

ŠTEFAN LIPIČAR

GUTENBERG 3360 y Avda. SAN MARTIN Tel. 50-3036

Iz psalma 118 v Gregorčičevem prevodu.

Molitev in molodrost je to, v kateri človek najde pravec življenja in temelj sreče ter miru.

Svetilo mojim je nogám
Tvoja postava,
luč jasna mojim je stezám.
Obljubil sem Ti, se zaklél
da Tvoja prava
do veka čuval bom vesel.
Obljuba pristo dana zdaj,
naj bo Ti draga, —
k zvršitvi luč in moč mi daj!
Ponižan, glej, in poteptan
sem od sovraga,
Ti spet me dvigni, čuvaj ran.
Življenju zmér preti pogin;
postavi Tvoji
pa vedno hranim zvest spomin
Sovragi v zanjke me lové,
koraki moji
pa póti Tvoje ne pusté.
Saj kje je dražja dedna last
od Tvojih rékov?

Ti duši so največja elasti!
Zató vršilo pa srcé
jih bo do vekov, —
saj srečo stalno pridobé!

Sovražim iz srcá krivico,
Tvoj zakon pa vršim vesel!
v obet Tvoj upam, saj
zató me branil boš, otél.
Rad Tvoje premišlujem póti
in zlih se rad ogibljem cest;
zató mi nád ne osramoti,
naj reši Tvoj obét me zvest.
Tvoj sladki uk mi je v misli
zató pač Ti pomoč mi daš;
a komur pot krivic je v čisli,
in pot laži, — ga poteptaš.
Zametaš zle ko zgorke rude;
zato pa zakon Tvoj vršim,

ker strah mi Tvoj prešinja ude
in sodeb Tvojih se bojim.

Tvoj uk, Gospod, je čudovit,
zato ga duša preiskuje;
Tvoj govor nam prižiga svit,
um maloumnim podeljuje.
Odrptih ust . . . ne dihnem jaz,
ker Tvoje rad bi čul postavo;
Tvoj náme mило zrí obráz,
razkrij ljubilcu Svoje pravo.
Tvoj rek naj vodi moj korák,
krivica naj mi ga ne vodi;
da rešiš suženjskih me tlak,
po poti práv naj noga hodi.
Obráz nod hlapcem zjasni Svo;
vsa prava živo mi predoči; —
oh, ko se žali zakon Tvoj,
okó studentec solz mi tóči.

V SOBOTO CELI DAN

je odprto samo za naše ljudi,
da se fotografirate v

FOTO SAVA

San Martín 608 — Tel. 31-5440 — Florida 606

OPAZOVALEC

PRIDITE PO PISMA OD SVOJCEV

Iz begunskih taborišč v Italiji (Forli, Riccione in Servigliano) je prišlo več pisem, vsa oddana koncem novembra. Poslal jih je v Sev. Ameriko vojni kurat č. Baznik. Večino pisem sem že razposlal za sledeča pa ne poznam naslovov, zato naj se zainteresirani oglasio:

Turk Martin (iz Hruševja) mu piše nečakinja Cvetka Šerek. — Gizela Reja de Scalesciani (iz Kozane) piše Reja Frančiška. — Obreza Anton iz Dobca (Cerknica) piše brat Jakob. — Voglar Rezika iz Kostanjevice na Dolenjskem, piše Černe Rezka roj. Cimerman. — Mihelj Pavla por. Černe (že 30 let v Argentini, doma iz Rihemberka) piše brat Mihelj Jože — Jožef Stariha, piše sin Jožo, akademik. — Mici Grdanc (Lepšinatova iz Dob pri Kostanjevici, Dolenjsko, v Argentini že 28 let) piše Cimerman Rezika (Mihletova).

IZ SV. KRIŽA PRI TRSTU sporočajo, da so Nemci v febr. 1944 odpeljali 250 mož in fantov in so jih razgnali potem po Nemčiji po raznih delih. Kdo ve koliko se jih nikdar več ne vrne.

RAVNE PRI ŠTJAKU (SEŽANA)

Ana Počkor, Dock Sud, je prejela več pisem od doma iz katerih zveemo sledeče: Trgovca Nandeta v Štorjah so fašisti obdolžili zveze s partizani in so ga z groznim mučenjem usmrtili, doma je bil iz Dutovelj, živemu so kožo rezali in ga z bajonetom zbadali. Ubita sta bila tudi njegova svaka Jožef Hrib v Sežani in Kristjan Hrib (pri Hribovih). 12 občinskih mož iz Štjaka so odpeljali s kamijonom neznano kam in so zginili za vedno. Požgane so vasi Ravne. Selo in Gradišče. Nam je vse zgorelo 16. maja 1943.

Ljudje so se skrivali vsepovsod tudi v Postojnsko jamo so šli.

Ludvika Hrib (zeta) so odpeljali fašisti s hčerjo nekam v Italijo, sta se vrnila.

Meja med obema conama je potok Raša. Šola je slovenska. Vas Štjak je ostala cela.

Doma nam je vse pogorelo, zato smo si napravili za silo streho iz slame. Sedaj že nismo več lačni, manjka nam pa čuker, žajfa, olje, cviren, kar vse se dobi le za strašno drage denarje.

Od naše družine smo še vsi živi. Ludvik je v bolnici v Kopru. Ivana nismo videli 3 leta. Je pri partizanih nekje na madžarski meji.

Nemci ki so nas preje tako strašno strahovali, so sedaj krotka jagnjeta in morajo spravljati proč groblje, katere so oni napravili na naših porušeni in požganih domovih.

IZ LJUBLJANE

Prejela je g. Jančič od brata Rudolfa Puc. Pisano 8. avg. 1946. Umril je brat Franc. Sinova Ciril in Metod sta bila oba partizana. Metod je 1943 padel v Pohorju na Štajerskem. Ciril se je vrnil kot komandant bataljona. Ravno 9. maja je prišel in našel mamo na smrtni postelji. Umrila je 14. junija. Hčerka Dali je bila od Nemcev internirana 16 mesecev. Dela je v fabriki (bila je učiteljica) . . . Posrečilo se ji je uiti in priti domov, ko so jih Nemci vlekli proč na begu pred Rusi. Le malo se jih je rešilo od 1400, ki jih je bilo tam.

Ljubljana je bila večkrat bombardirana. Posebno glavni kolodvor. Tudi na Mirju je bilo več hiš porušeni.

Mesa med vojno ni bilo po več mesecev niti videti. Če smo ga dobili po

10 dg tedensko na osebo smo bili srečni.

Nemci so poklali po deželi vso živino, zato je še sedaj težko za meso in živež. Naše ljudi je Nemeč hotel vničiti, ker to je bil njegov "Lebensraum". Zaprti smo bili v Ljubljani, da nisem tri leta mogel k Sveti Katarini, kamor sem preje tako rad zahajal . . .

Komunizem pusti vero pri miru, njegova naloga pa je, da izboljša stanje delovnega ljudstva na račun bogatašev . . .

ŠENPETER PRI NOVEM MESTU

Večje število domačinov je v dneh preloma zapustilo svoje domove in so pobegnili v tujino. Med temi je tudi Marija Žitnik, njen sin Zvone in Majda Jelena. So v Servigliano v Italiji.

RIHENBERK

Piše sestri Pavli, (tukaj že 30 let), njen brat Mihelj Jože, ki je bil poštar v Metliki, potem pa v Ljubljani kontrolor na glavni pošti. Ob zlomu je z ženo in sinčkom našel čez Koroško pot v Servigliano, kjer je veliko begunsko taborišče. Rihemberk je domala ves požgan.

IZ ČRNEGA VRHA NAD IDRILJO

Pismo poroča o groznem pokolju 1. sept. 1944, ko so na prvi petek partizani napadli fante, ki so šli k maši in je bila groza naslednje nedelje ko je morala za pogreb mati kopati jamo sinu, hči očetu, sestra bratu . . . Takrat so bili ubiti iz Predgriz Mile Kovačev, Mohorjev Korel, Tinče iz fabrike, Lovrenčkov Maksel, Kalšer, Kopinčkov Korl, Žgavcev iz Griž, Polde in mož od Micke, Šuštarjev Polde, Nagodetov Francel in Šemerlov Francelj. Iz Lomov Kučerjev Ivan, Barakerjev Jule, Rejen Martin, Kartun Francelj, Hodnikova dva, Grumov Janez in še kateri. Iz Črnega vrha pa Taučič ajnez, Poštarjev Jekel, Mikužev Ivan, Čukov Lojze, Vrčevi iz Trebč vsi trije, Šemerlove Johane Korl, Domine in Jakobove Tone Stanko, Pirc Ivan, Novakove Tone Stanko in še drugi. Radi tega groznega dogodka je dobil Črni vrh naziv Primorski Turjak (V Turjaku je bil najokrutnejši dogodek boja med partizani in domobranci).

Isti dan je bila požgana cerkev in ves doljni konec vasi v gornji vasi pa pri Mikužu, Hodniku, Vidmarju in pri Korenču ter Dopolavoro. Prvi petek v novembru so spet prišli in odpeljali več ljudi.

V Servigliano v Italiji so našli začasno bivališče sedaj Pahovčevi Anica, Francelj in Rafael; družina Janeza Šemunovega iz aZdloga, Jule Korla Povževga, Vičezov Jelc z Novega Sveta. Veliko je pa fantov in deklet iz Hotedrašice. Več Podkrajcev je v Tarvisu.

IZ HRUŠEVJA PRI POSTOJNI

Poroča Šerek Marija stricu Turk Martin, kako je bilo najprej 1941 po Srbiji, nato so bili v Borovnici. Elči je bil obdolžen, da je komunist, a je vseeno odnesel živo kožo. Nato so šli v Višnjo goro in tedaj se je sprožil grozotni boj med brati. Brat Milči je stopil v domobranske vrste in so sledili tedaj strašni dogodki v Turjaku in Grčaricah.

V maju pa smo bežali. Tudi ata in Elči sta prišla sem, kjer nas je 1500 Slovencev.

V Riccione v Italiji je v begunstvu tudi Škamperle Marija.

Strahotna so poročila, ki izzvene iz teh pisem, ki jih je prišla kopica. Prav

koristno branje bi bila tistim, kateri menijo, da imajo pravico metati kamenje na dr. Rožmana, ljubljanskega škofa. Nočemo naroda vznemirjati, a kdaj želi spoznati nekaj več resnice naj se kar pozanima, pa mu bomo postregli s podatki, ki mu bodo pokazali na pismih, ki jih ni nihče izumetničil, kaj se je tamkaj doma godilo pod imenom osvobodilnega boja.

RAZDEJANA DOLENJSKA

Theodore Andrica, ki poroča v list "Cleveland Press" o svojih obiskih po raznih krajih v Sloveniji, pripoveduje zdaj, kako se je peljal z avtomobilom iz Ljubljane skozi Lašče in Ribnico v Kočevje, nazaj pa po drugi cesti, to je skozi Žužemberk in Grosuplje. Predvsem je, kolikor je bilo mimogrede mogoče, iskal stika s tistimi družinami, ki imajo sorodnike v Clevelandu. Tu objavljam samo nekaj splošnih Andricovih pripomb o nekaterih krajih na Dolenjskem, skozi katere je šel.

Rašica. — Izmed 48 hiš v vasi so jih Italijani šest popolnoma požgali, nekaj pa jih je delno razdejanih.

Velike Lašče. — Andrica poroča od tu samo par osebnih novic.

Ribnica — je hudo razdejana. Mnogo hiš je bilo poškodovanih od topniškega ognja. Cerkev je skoro porušena, in sedaj so na delu, da jo rešijo popolnega razpada. V Ribnici je mnogo nemških ujetnikov, ki popravljajo porušene stavbe.

Kočevje. — Tu je bilo nekoč središče kočevskih Nemcev, ki so bili poslani v Slovenijo kot kolonisti pred več kot 600 leti. Mesto samo je popolnoma razdejano. Danes v Kočevju samem in okoliških vaseh sploh ni nobenih Nemcev več. V Kočevju nihče ne hiva, razen oddelka vojakov in slovenskih civilistov.

Stari log. — Od 125 hiš v Starem logu ne stoji danes niti ena. Vas je popolnoma zapuščenca, z izjemo sedmih družin, ki so se nedavno vrnile iz suženjskih taborišč v Nemčiji in bivajo sedaj v podzemskih luknjah blizu vasi. Vsi prebivalci Starega loga so izginiti v italijanska in nemška koncentracijska taborišča. Nemci in Italijani so postrelili 37 moških prebivalcev, ker so sumili, da je vas dalja zavetišče partizanom.

Dvor, Stranska vas, Žužemberk, Zagradec. — O teh krajih pravi Andrica, da kljub mnogim bojem niso bili znatno prizadeti.

Višnja gora — je ostala nepoškodovana.

O SODRAŽICI POROČA

"Nobeno običajno poročilo o moritvah, mučenju, lakoti, trpljenju in ponižanjih, ki so jih razni narodi Evrope okusili od strani Nemcev in Italijanov, ne more nikoli podatki polne resnice zadnjih šestih let na tem nesrečnem kontinentu.

"Ko sem se oglašal pri raznih slovenskih družinah in poslušal, kaj vse so prestali ljudje tekom minulih šestih let, sem prihajal bolj in bolj do spoznaja, da Amerikanci enostavno ne bodo nikdar verjeli, kar se je tukaj v resnici dogajalo.

"Pisatelj scenarijev za hollywoodske filme si ne morejo v trenutku najbolj razplojene domišljije niti približno predstavljati grozotnih, brutalnih in povsem nečloveških izkušenj, skozi katere je šla na milijone Slovencev in drugih Jugoslovancev pod Hitlerjem in Mussolinijem.

"Moj obisk v malem, nekoč prijaznem

27. JANUARJA SE VRŠI OB 17.30 URI PRI SV. NEŽI (AVALOS 250) SLOVESNA PROCESIJA, KATERE SE BOMO VDELEŽILI Z ZASTAVO.

trgu Sodražica, me je prepričal, da Nemci in Italijani ne morejo nikoli odplačati gorja, ki so ga prizadejali Slovencem.

"Napisati bi se morala debela knjiga, ako bi se hotelo povedati vse, kar so doživeli prebivalci Sodražice. V tem poročilu ne morem drugega kot podati zgodbo Sodražice v glavnih obrisih.

"Podrobnosti nisem zvedel iz člankov ali od vladnih uradnikov, temveč od ljudi samih. Mnogo Clevelandčanov me je prosilo, da obiščem Sodražico in našel sem tam mnogo družin, ki imajo svoje v Clevelandu.

Sodražica je domala zbrisana z zemeljskega površja.

Pred vojno je bilo v Sodražici okrog 170 hiš. V trgu je bilo večje število ličnih malih prodajal in običajnih gostiln.

Danes ne stoji več kot 20 hiš in celo te niso vse nepoškodovane. Nemci in Italijani so najprej hiše temeljito izropali, potem pa kraj 25 do 32 krat bombardirali. Prebivalci niso edini glede števila bombardiranj, kajti bilo jih je toliko, da so ljudje postali zmedeni.

Vzrok za združeno nemško italijansko besnost je bil, ker je znatno število prebivalcev odšlo v partizane, in ker se naci-fašisti niso mogli drugače maščevati, so kraj zopet in zopet neusmiljeno bombardirali. Poleg tega so ustrelili še kakšnih 40 talcev.

Nekaj ljudi je prišlo nazaj v Sodražico. Nekoč premožni gostilničarji imajo na sebi obleke, na katerih se krpa drži krpe, velika večina prebivalcev krvavo potrebuje oblačil. Obleke se ne da dobiti niti na svobodnem niti na črnem trgu. Na kratko povedano, obleke sploh ni. Kaj bodo ti ljudje počeli, kadar nastopi zima — in zime tukaj so mrzle — ne vem in si ne morem predstavljati.

AMNESTIJA V LJUBLJANI je dala svobodo 450 jetnikom, katerih velik del je pa potem "izginil", nekateri pa so bili spet zaprti. V ljubljanski ječi je preminul 79 letni upokojeni davčni kontrolor Vinko Prenek, ter Anton Mejač, starosta Sokola, oba iz Vrhnike.

Veletrovec Jurij Verovšek je bil obsojen na 5 let prisilnega dela, njena sestra por. Rustja tudi na 5 let, brat Jože pa na 15 let. Zaplenili so jim tudi vse imetje. (Znana veletrogovina strojev).

Nova oblast je odpustila večino prejšnjega uradništva: na njihova mesta so imenovane nove osebe, zaslužne v boju OF.

Generalov je sedaj cela vrsta. Med njimi je tudi Ivan Maček, ki je bil preje tesarski delavec. Sedaj načelnik tajne policije OZNA.

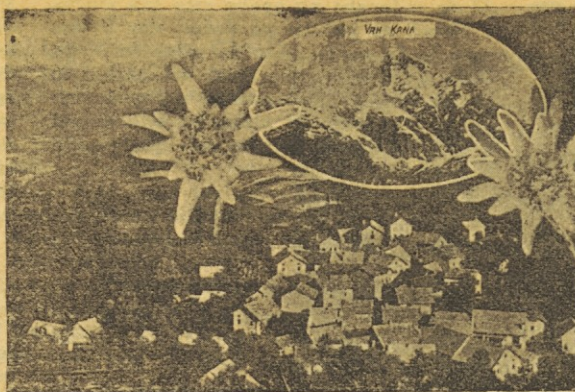
Oblast je Uršulinkam vzela njihov internat, slovito samostansko šolo, in je nastanila v njem IV realno gimnazijo. Redovnice nekaj časa niso smele nositi redovne obleke, sedaj jim je pa spet dovoljeno.

Slovenska vlada je dala 2 milijona Din podpore češkim komunistom.

ŠENTPETER pri Novem mestu. Zelo delaven v borbi proti komunizmu je bil N. Rifelj, katerega so partizani koncem avgusta brez sodbe justificirali.

V **LAŠKEM** na Štajerskem je bilo v juliju v treh nočeh pobitih 300 ljudi v Hudičani pa v istem času 200. Ob cesti od Rimskih Toplic do Šmarja je čez 800 grobov.

ŠKOFOVSKO PASTIRSKO PISMO je oblasti nekoliko vznemirilo, toda oblast je

El cerro de Krn, el pueblo de Kobarid y la flor "montañesa" — una síntesis del "Paraiso serrano" de Gregorčič.

Gregorčičeve poezije so na razpolago. Naročite jih še danes na naslov: Fr. Kurinčič, Garay 3910, Cap. Lahko tudi na naše uredništvo: Pasco 431. Knjiga bo ostala lep spomin in je lep dar.

sprevidela, da bo treba bolj zlepa in zato ni bil ménda nihče zaprt radi tistega.

ŠKOFOVSKA GIMNAZIJA V ŠENT VIDU nad Ljubljano bo po načrtu nove vlade spremenjena v bolnico. S tem je odvzet škofiji največji slovenski vzgojni zavod.

LJUBLJANSKO VELIKO SEMENIŠČE, katero so zgradili škof Rožman na nekdanjem ozemlju pokopališča sv. Krištofa, je trpelo zelo veliko škodo ob priliki grozne eksplozije 10. junija v Ljubljani na postaji, ko je bilo mnogo hiš porušenih in pobita skora vsa stekla. Tedaj je eksplodiralo 300 vagonov municije.

NOVE UREDBE O GIMNAZIJAH V SLOVENIJI

Dne 3. septembra je dr. Ferdo Kozak, minister za prosveto v slovenski federalni vladi, objavil nov zakon o preuredbi sistema višjih državnih šol.

Odprle so se začetne gimnazije v vseh važnejših mestih in trgih Slovenije. Država bo nudila ubožnim dijakom vso možno oskrbo.

Novi zakon v glavnem določa, da se ukinejo in združijo z drugimi gimnazijami vse doseданje zasebne gimnazije, vse doseданje državne in zasebne meščanske šole. Uradno šolsko leto se prične 15. oktobra. Dijaki se morajo vpisati na gimnaziji, ki je njihovemu stalnemu bivališču najbližja.

Ohranijo se naslednje gimnazije:

V okrožju Novo mesto: Črnomelj, mešana gimnazija s prvimi štirimi razredi; Metlika, mešana nepopolna gimnazija s prvim in drugim razredom.

V Ljubljanskem okrožju: Stari trg pri Ložu, mešana nepopolna gimnazija, dva razreda.

Obnovljene so naslednje gimnazije: v okrožju mesta Ljubljane: klasična gimnazija, Gajeva ulica, osem razredov. S to gimnazijo se združijo klasične vzporednice prve ženske realne gimnazije; prva moška gimnazija, Vegova ulica, osem razredov; druga moška gimnazija, doseđaj na Rakovniku, se prenese v poslopje prve meščanske šole (Prule) in se s to šolo združi, osem razredov; tretja moška gimnazija, Bežigrad, osem razredov; četrta moška gimnazija, osem razredov, v poslopju tretje moške gimnazije; prva ženska gimnazija v starem poslopju na Poljanah, osem razredov; druga ženska gimnazija, v novem gimnazijskem poslopju uršulinskega samostana, osem razredov.

V Ljubljani je torej sedem gimnazij, poleg naslednjih novih: tretja ženska gimnazija, osem razredov v novem poslopju pri Uršulinkah; četrta ženska gimnazija v poslopju bivše druge deške me-

ščanske šole za Bežigradom, osem razredov. Ljubljana-Vič, mešana gimnazija, osem razredov.

Ljubljana-Moste, mešana gimnazija, štiri razredna.

Ljubljana-Zgornja Šiška, mešana nižja gimnazija, štiri-razredna.

Št. Vid nad Ljubljano, mešana nižja gimnazija, prvi štiri razredi, v poslopju doseđanje meščanske šole.

Kranj, mešana gimnazija, osem razredov.

Jesenice, mešana gimnazija, pet razredov, s pravico do odpiranja višjih razredov.

Kamnik, mešana nižja gimnazija, štiri razredi.

Domžale, mešana nižja gimnazija, štiri razredi.

Škofja loka, mešana nižja gimnazija, štiri razredi.

Žiri, mešana nepopolna gimnazija, prvi razred.

Bohinjska Bistrica, mešana nepopolna gimnazija, prvi razred.

Trzinč, mešana nižja gimnazija, štiri razredi.

Logatec, mešana nižja gimnazija, štiri razredi.

Litija, mešana nižja gimnazija, štiri razredi.

Stična, mešana nepopolna gimnazija, prvi razred.

Novo mesto, mešana gimnazija, pet razredov, s pravico do odpiranja višjih razredov.

Kočevje, mešana nižja gimnazija, štiri razredi.

Celje, prva in druga mešana gimnazija, vsaka po osem razredov. Moška nižja gimnazija, vsaka po štiri razrede.

Rogaška Slatina, mešana nižja gimnazija, štiri razredi.

Krško, mešana nižja gimnazija, štiri razredi.

Radeče, mešana nepopolna nižja gimnazija, prvi razred.

Trbovlje, mešana gimnazija, pet razredov, s pravico do odpiranja višjih razredov.

Zagorje, mešana nepopolna nižja gimnazija, štiri razredi.

Žalec, mešana nižja gimnazija, štiri razredi.

Šoštanj, mešana nižja gimnazija, štiri razredi.

Mozirje, mešana nepopolna nižja gimnazija, štiri razredi.

Konjice, mešana nižja gimnazija, štiri razredi.

Vojnik, mešana nižja gimnazija, trije razredi.

Slovenji Gradec, mešana gimnazija, štiri razredi.

Maribor, mešana gimnazija, osem razredov; klasična gimnazija, osem razre-

dov, prva in druga nižja moška gimnazija, štiri razrede vsaka; prva in druga ženska nižja gimnazija, štiri razrede vsaka.

Ptuj, mešana gimnazija, osem razredov. Murska Sobata, mešana gimnazija, osem razredov.

Dolnja Lendava, mešana nižja gimnazija, štiri razredi.

Sv. Lenart v Slovenskih goricah, mešana nižja gimnazija, štiri razredi.

Ormož, mešana nižja gimnazija, štiri razredi.

Ljutomer, mešana nižja gimnazija, štiri razredi.

Slovenska Bistrica, mešana nižja gimnazija, štiri razredi.

Ruše, mešana nepopolna nižja gimnazija, trije razredi.

Brežice, mešana gimnazija, pet razredov, s pravico odpiranja višjih razredov. Ribnica, mešana nižja gimnazija, štiri razredi.

Na ozemlju federalne Slovenije bosta v šolskem letu 1945-46 odprti dve učiteljski šoli, in sicer mešano učiteljske v Ljubljani, od prvega do petega letnika, ter prvi letnik učiteljske v Mariboru, s pravico postopnega odpiranja višjih razredov.

Ukinjena so vsa privatna učiteljska. Učenci teh se smejo vpisati v odgovarjajoče razrede državnih učiteljskih.

Na ljubljanski univerzi je odprta poleg prejšnjih tudi tehnična fakulteta z pododdelkom za arhitekturo.

Ta uredba ne krije ozemlja v Jugoslovanski okupacijski coni v Istri in Slovenskem Primorju. V teh krajih so šole podvržene jugoslovanski vojaški okupacijski oblasti, dokler ni definitivno odločeno pod katero državo bodo te pokrajine spadale. Krajevni osvobodilni odbori pa so sami organizirali slovenske šole, ki dobivajo moralno in materialno podporo od slovenskih in jugoslovanskih oblasti.

SLOVENSKI SENATORJI JUGOSLAVIJE in njih namestniki izbrani 11. novembra: (Kratice: SNOS (Slovenski narodni osvobodilni svet), IOOF (Izvršni odbor osvobodilne fronte), AVNOJ (Anitfašistično viječe narodnega osvobojenja Jugoslavije), PNOO (Primorski narodno osvobodilni odbor), GOOF (Glavni odbor osvobodilne fronte), OOF (Osvobodilni odbor osvobodilne fronte), GORK (Glavni odbor Rdečega križa), NVS (Narodna vlada Slovenije), GO (Glavni odbor), ZMS (Zveza mladine Slovenije), AFŽ (Anitfašistična žena).

Vidmar JOSIP, književnik, predsednik SNOS-a in predsednik IOOF. KOCBEK EDVARD, prof. minister za Slovenijo v Zvezni vladi, podpredsednik IOOF. RUS JOSIP, sodnik, predsednik AVNOJ-a, podpredsednik IOOF. ŽUPANČIČ OTON, pesnik, član IOOF. BEVK FRANCE, pisatelj, član IOOF, predsednik PNOO za Slovensko Primorje. VIDMAR TONE, podpolkovnik. POLAK BOJAN, podpolkovnik. KOTNIK BENO, kmet in član GOOF, član OOF, Prevalje. LUNAČEK dr. PAVEL, zdravnik, član IOOF. MLAKAR ALOJZ, kmet, član IOOF, tajnik OOF. Novo mesto. NOVAK IVAN, čevljar in član GOOF. POGLAJEN FRANC, podpolkovnik. HAFNER TONE, kmet in član OOF Ljubljana. ZUMER SREČKO, delavec. BAEBIČER dr. ALEŠ, pravnik, član IOOF. GERAS JOSIP, profesor, član IOOF član GORK Jugoslavije. CAJNKAR dr. STANKO, duhovnik. AMBROŽIČ VLADO, general, član IOOF. KARDELJ PEPCA, delavka, članica GOOF. KAVČIČ STANE, delavec. KRAIGHER dr. ALOJZ, zdravnik, pisatelj. LEVIČNIK KA-

ROL, general. KOVAČ STANEČ grafik, načelnik odseka za izgradnjo narodne oblasti, član IOOF. LEVSTIK JOŽE, inženir, pomočnik ministra za kmetijstvo pri NVS. JAKAC BOŽIDAR, akad. slikar. TOMAN TONE, delavec, pomočnik ministra za socialno politiko pri NVS. MALEŠIČ KRMELJ MAKS, kmet in GENEZ ZIFČ, TIJA, tehnik, major. KRMELJ MAKS, kmet in član IOOF, predsednik GO Zveze slovenskih zadrug. MAČEK POLDE, tesar in član GOOF. VIPOTNIK JANEZ, podpolkovnik. OCEPEK ANGELCA, delavka, predsednik gl. odbora AFŽ. ŠENTJURC LI-DIJA, profesor, član IOOF. SNOJ FRANC, minister NVS. LUBEJ FRANC, učitelj, tajnik SNOS-a član IOOF. DOLINŠEK TONE, delavec, član GOOF. KLANJŠEK JOŽE, podpolkovnik. SVETINA IVO, učitelj. OBRAČUNČ dr. RUDOLF, zdravnik, šef kabineta socialnega ministrstva NVS. JORDAN MARIJA, delavka, članica OOF Maribor. MAHNIČ ANGELCA, študentka, tajnik GO AFŽ. ŠUŠTERŠIČ TONE, železničar, član nadzorne komisije IOOF. ŠVARA DUŠAN, podpolkovnik. ŠILIH NI-KO, podpolkovnik. RUPENA MARA, učiteljica, članica GO AFŽ. LOKOVŠEK IVAN, podpolkovnik, komandant mesta Ljubljana. RAVNIHAR - ZUPANČIČ dr. BOŽENA, zdravnik in major. ZLATNAR MIRKO, podpolkovnik. TURNHER EDMUND, učitelj, tajnik nadzorne komisije IOOF. POTOČNIK dr. MIHA, pravnik. JANKO RUDOLF, podpolkovnik.

Prejela gospa Pepca Furlan od sina Brankota. Med drugim piše:

Gorica, 17. 10. 1945.

Naj Vam najprvo povem kaj o sebi. Živim v Gorici, saj doma na Brjah bi itak ne mogel ostati, ker nimam nobene ugodnosti ne prostora za učenje. Od 1942 sem živel skoro neprenehoma v Gorici, če izvzamemo 20 mesecev ko sem bil v internaciji v Nemčiji (gotovo ste slišali o "Dachau" tega sem tudi poskusil, dobro da ne dolgo. Drugače moje življenje sedaj je postalo precej normalno, samo učiti se bom moral zelo mnogo. V 2 letih bom moral napraviti za 4 leta. Študiram naprej na univerzi v Trstu, kakor sem Vam že povedal, študiram pravo. Upam da bom končal v 2 letih — malo trda bo — pa upam da bo le šlo. Saj je že čas da že enkrat končam, drugače ostanem večer študent. Bratec Rado se ima kot navadno; je vedno korajžen, ima boljši značaj kot jaz. Zaenkrat se nahaja doma na Brjah in šiva pa ne mnogo (krojač). Vinko od nuncia je v Franciji, menda se bo kmalu vrnil. Nunc (brat od Lojzeta Furlan na Paternalu) ga nestrpno čaka. Saj ga ni videl že 3 leta. Ostali so vsi zdravi. Nuncu kakor sem Vam že pisal je Nemec požgal dom in vse kar je imel notri, le štala in klet mu je še ostalo, mnogo stvari je tudi meni zgorelo pri nuncu. Nam so zažgali sobo in klet zraven hiše. Nunc z družino stanuje v naši hiši, bo pa menda kmalu začel graditi svojo.

Sprejmite najlepše pozdrave od Vašega sina Brankota

IZ ROBA PRI VEL. LAŠČAH

Rob je sama razvalina. Krvava peč, Zapotok, Rute, ni ostal kamen na kamnu. Vas Tomazini je požgana, pač pa je bila vsa izropana.

KRKA NA DOLENJSKEM

Prebivalstvo so odpeljali v Nemčijo in so se 8. avgusta so nekateri vrnilo in

našli vse opustošeno. Hiše brez oken in vrat. Franc Rupar počiva na Raki, Jurman je umrl v Nemčiji.

IZ DAN PRI LOŽU

Ustreljeni so bili: Malenska Angela, Kandarov (zdolajni) fant, Hlepova dva fanta, Kotna Ančka in Ferdo, Jakopetova Ivanka in Jože, Andrejova gosposinja in dva fanta. Albin in žena, Paternoštova Pavle mož Korle, Mlakarjev Lojze iz Škrilj, Špeharjev. Lojze iz Škrilj, Kovačev iz Dan.

V internaciji pa so umrli na Rabu v Dalmaciji: Malnarjev Tone in Nace, Starmanov Jože, Kordišov en fant, Kandarov Miha, Lojze in Feliks. To je približna statistika iz Ran. Interniranih je bilo še veliko drugih, a so se srečno vrnilo.

IZ ŠENTJERNEJA NA DOLENJSKEM

Iz Do IPrekope je dobila Antonija Štokar pismo od sestre, ki pove med drugim tale: Prekopa je pogorela 10. febr. 1944.

Najstrašnejši dan je bil na sv. Uršule dan, leta 1943. Takrat je šla nemška ofenziva skozi našo vas. Takrat je pri 18 gospodarjih gorelo in 14 ljudi je bilo ubitih. Tudi Mickin mož in Ivan in Jože in naš France ter še nekaj drugih so že postavili na koncu naše hiše v vrsto, da jih bodo postrelili. aP je vendar prišel nek častnik in ukazal, da ne streljajo. Potem so jim pa naložili municijo in so morali z njimi v gozd. Nič nismo vedeli, kaj se bo z njimi zgodilo. Drugi dan so pa vendar prišli zdravi nazaj.

Med ubitimi je Goltez Karol, Lojze, Nacek, ki je imel Pavlenčevo Franco, Pavlenčkov Polde in sin Polde, Zgončev Jože in štatistika iz Dan. Interniranih je bilo še sin. Zagorc in sin Jože, Zagorčev Janez, Kuharjev Lojze, Škodatov Tonč, pa en begunec. Gorela je pa skoro vsa vas.

VAČE PRI LITIJI. Vače so ena sama razvalina. Samo cerkev še stoji. Piše Mariji Linc njen bratranec iz Ljubljane.

PODOBA MARIJE POMAGAJ je bila pred nemškimi navalom odpeljana v Ljubljano in je še sedaj v Ljubljanski stolnici.

BOŽAKOVO PRI METLIKI

Prijela Marija por. Belomarič od sestre Katke Nemanič. Med drugim piše:

Naznanjam Ti, da smo dobili Tvoje pismo z dne 1. julija t. l. in Ti odgovorim sledeče: Hvala Bogu živi smo, ali slabo. Oče je mrtvouden na postelji že 10 mesecev. Jože in France so zmiraj v vojski. Tone je umrl v internaciji v Italiji in sicer v Reki v bolnici. Tone je padel v vojski.

Metlika je bila požgana od nemških belogardistov. Prišli so iz Hrvatskega k nam čez Vivodino in se ustavili v Drašičih. Od tam so hodili ropat po ostalih vaseh. Pri nas so bili 3-krat; to so vse prevrnili in pobrali kar je bilo zanje.

Kozjana so ustrelili na njegovem dvoiščuršču. V Drašičah je bil ubit Bajuk in njegov zet Matjaš. Na Krmačini je bil ubit Reze Mikolinec mož. Veliko so požgali po Drašičih; tam so imeli postojanko 8 dni. Imeli so namen iti proti Ljubljani čez Gorenjsko v Nemčijo, pa so jih partizani ustavili in pognali nazaj na Hrvasko.

Za njih bivanja v Drašičih smo mi na Božakovem vse zmetali na voze in odpeljali v loze. Tam je bila 8 dni in 8 noči živina, obleka in sploh vse, kar je bilo kake vrednosti. Dosti živine so pobrali po Drašičih in na Rožakovem in odšli po 8 dnevih.

MATAJEV MATIJA

MATAJ POBEGNE

Tedaj pa se dogodi nekaj takega, da se začudita obadva, zdvajajoči Mataj in našemljeni Andraž. Nad križempot priprha črna pošast z žarečimi očmi, pošastna, velika — sova.

"To je drugi hudič!" se zdrzne Mataj in takoj upogne glavo, ko zagleda peklenško strašilo. "Tepla se bosta za mojo ubogo dušo! Bog mi pomagaj in ti, sveti Matija!"

Popusti svoj koš v risu in se nemudoma zadrvi po gozdu doli, kar ga neso noge. Tako dirja po lozi, da ne ve, ali leti po glavi ali po nogah. Vrhu lesne drčce počene in se kar po hlačah jadno popelje v dolino.

Globok vzdihljaj se mu izvije iz izmujenih prsi, ko prisopiha na Matajevo. Skoči v bajto, se zaklene, prižge lojenko, poklekne in jame zvesto moliti na glas.

Dobre pol ure pozneje je potkral na okence berač, zdaj zopet umit, brez kožuha, brez rogov in repa. Nanovo se je zganil Mataj; vendar je šel odpirat takoj, ko je spoznal glas Hudopiskov.

"Jaz te iščem po gozdu, da bi ti pomagal nositi koš, ti pa čepiš doma!" je godrnjal Andraž. "Kje imaš cekine?"

"Nikier", je klavrno zajavkal Mataj. "Pomislil — dva hudobca sta silila proti mojemu risu, kar dva! Tako so se mi ježili lasje, da mi je klobuk padel z glave! Oh, strah me je bilo pa že tako, da se mi še zdaj tresejo hlače: Bal sem se, da ne pride še tretji zlodej nad me ali pa kar pol pekla — in pobrisal sem jo, pa še prav srečno."

"Tako?" je zarentačil berač. "Saj sem si precej mislil, da ne bo nič, strahopetec! Zdaj se pa le obriši za gospoda in župana! In pa sram te bodi, sram! Lahko bi bil dobil zlata — od obeh!"

"Nič za to, Andražek, ne bodi no tako hud," mu je prigovarjal Mataj, odpravljaje se spat. "Jutri, v četrtek, pojdem pa v Ljubljano in prinesem tudi tebi kaj lepega s sabo!"

"Lahko noč, bojazljivec!" se mu je rogat prosiak. "Ležat grem v seno, da ne bom poslušal tvojega hrkanja!"

Mataj je zaklenil za njim, upihnil svečo, zlezal v posteljo in si mislil: "Jezi se ali ne jezi, meni vseeno! Le hvala Bogu in mojemu preljubemu patronu, da sem o pravem času odnesel ubogo dušo v zdravi koži, he he! Ali bi se bila jokala Anka — če bi me bil vzel hudič!"

Uhajač.

"Velik dan je žel!" je budil drugo jutro Andraž Mataja in ga miketal za ramo. "Leno vreme je. Če res hočeš danes v Ljubljano, le pokoncu, zaspane!"

Mataj je zazehal, si mel oči, se dvignil v škripajoči postelji in zagotavljal prijazno: "Kajpada pojdem in takoj vstanem če tudi bi rajši spal do popoldne. Kaj bi vedno pustoval tukaj? V Ljubljano moram, vsaj kaj sveta vidim in izkusim!"

Bosopetil je v vežo, si prinesel vedrico vode iz potoka in se jel umivati. Obrisal se je v posteljno riuho in šel kurit, da bi skuhal mlečne kaše. Andraž mu je po-

magal pri ognjišču, on pa si je poiskal izpod postelje svoje nakovane škornje, odrgnil letošnje in lansko blato s trsko z njih in jih namazal z jančevim lojem.

"Počesati se moram tudi malo, kajne, Andražek, saj se nisem že Bog ve kako dolgo ne", je dejal, vzel iz miznice počeno ogledalce in se čohal z glavnikom, ki mu je upadla malone polovica zob. Dvakrat si je naredil prečo, pa vselej se mu je zdela preveč postrani; trdi rdeči lasje, dasi dobro omočeni, so mu lezli vedno zopet vsaksebi in se dvigali, kakor močna trava za stopajočo nogo. Pomagal si je s ščetjo za obleko in naposled se mu je posrečilo težavno in kočljivo delo. Zadolvoljno se je ogledoval v zrcalcu in se nasmehnil; jako povšeči je bil sam sebi. Šel se je kazat beraču v vežo.

"Ali nisem prav čeden in brhak fant, he he?" se je muzal veselo, pričakovaje obilo pohvale.

"Prav tak si, kakor bi te bila oblizala Dimka", je priznal Andraž.

Pohvaljeni Mataj se je vrnil v sobico in privlekel iz omare prazno obleko, rjavkasto kamižolo, višnjevkast telovnik z renastimi bulci in irhaste hlače. Ko se je oblekel, si je zavezal rdečo bašo okoli vratu in obul škornje.

Pri zajtrku mu je Hudopisk razlagal na dolgo in široko, kod in kako naj potuje peš in na vlak, Mataj pa je zvesto poslušal svojega mnogovednega učitelja.

"Andraž, kdaj pa pridem v Ljubljano?" je vprašal, obližnil leseno žlico in jo položil poleg izpraznjene sklede.

"Popoldne. Železni konj leti naglo, Matija! Toda, Ljubljana je velika, dosti večja od Zaplane. Če se ne boš vedel kam obrniti; pa pobaraj katerega izmed tistih možakov, ki imajo sabljo ob bedru in luno pod vratom."

"Komaj že čakam, da bi bil tam!" se je radoval Mataj. "Ampak, Andraž, Dimke mi ne pozabi mlesti in pasti in napajati. Kadar utegneš, pa pojdi v mlin in povej Anki, da sem odpoval v Ljubljano in da ji prinesem najlepšo novo ruto iz velikega mesta! Boš?"

"Bom."

"Pa malo pohvali me tudi Anki, he he!"

"Trebalo bo iti!" ga je opomnil Hudopisk.

Mataj je vstal, stikal po skrinji in si dejal krlhjev, sira in kruha v višnjevkast ruto, ozaljšano z debelimi, rumenimi pikami.

"Na jasno nebo in sit trebuh se ni zanašati", je modroval, vzel svojo močno palico in veliki rdeči dežnik izza rašne peči, nataknil zavozlano culo nanj in ga zadel na ramo. Poveznil si je klobuk na alavo in počasi hacal v hlev.

"Moram te zapustiti, prijateljca!" se je poslavljajal od Dimke. "Le potolažena

bodi, saj se vrnem še ta teden! Pridna bodi in nobene izkušnje naj ti ne dela Micina berivka! Nikar ne glej tako debelo! Odpravljaj se v Ljubljano, veš, zato sem tako lep!"

Božal jo je po plečih; buša pa je porabila ugodno priliko, mu iztrebila kos ajdovca iz cule in ga jela slastno uživati.

"Pazi no, sneda goveja ti požre vse brašno!" ga je opozoril Hudopisk.

"I, naj ga pa! Saj ji privoščim, kruha imam še dosti. Zdaj pa grem, Dimka, le zdrava ostani!"

"Pojdi no, če misliš res kam!" ga je silil Andraž čemerno.

"Že grem, že grem, Andražek, ne bodi hud! Brinovčica je še polna steklenica v skrinji. Le dobro se imej pri meni, pa —"

"Ali še ne bo konec nepotrebnega klobasanja?"

"Teško je človeku, ko odhaja z doma."

"Saj ne romaš v Ameriko! Zdaj pa pojdi ali pa kar doma ostani!"

"No, pa z Bogom, Andražek, pa nič ne zameri!"

"Z Bogom! Srečno pot do prve jame!" Z rosnimi očmi jo je zavil navzdol proti potoku.

"Oha, jokal se pa ne bom, četudi grem tako daleč kakor še nikoli," je mrmral in jel žvižgati okroglo narodno, da bi se otrešel slovesne žalosti.

Andraž je takoj vleklo k skrinji. Krepčal se je do site volje, da bi lažje prenašal samoto. Oglaril je okoli bajte, po vrtu in se obrnil k hlevu. Pravkar je ugibal, kje bi utegnil že biti Mataj, ko se je ta primajal nazaj in kričal na vso sapo: "Stoj, Andraž, poslušaj me! Pozabil sem te opomniti, da Dimko —"

"Prijatelj božji čudne pameti!" se je srdito nasmehnil Hudopisk in majal glavo.

"— da Dimko vselej čvrsto privežeš okoli roke, kadar jo ženeš past!"

"Ojej, zavoljo tega se vračam!" je zarjavskal razjarjeni Hudopisk. "Mene je pa res treba opominjati kaj takega! Izgubi se no, izgubi!"

ROJAKI IZ NOTRANJOSTI!

Kadar imate opravka v Buenos Airesu, se ustavite v

HOTELU
"PACIFICO"

kjer boste ceno in dobro postreženi.

CHARCAS 769 - BUENOS AIRES

Lastnik:

ANTON BOJANOVIČ

FRANC KLAINŠEK KONSTRUKTOR

izdeluje načrte in proračune — vodi vsa zidarska in stavbarska dela, in daje firmo.

HABANA 4321

Bs. Aires. — U. T. 50-0277.

Villa Devoto

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO KOVINSKA OKNA IN POLKNA

FRANC BANDELJ

Kovinska vrata, balkoni, izložbena okna, kovinske stopnice, ograje, vsakovrstna kovinska dela.
AV. DE LOS INCAS 5021
Telef. 51-5184.

KROJAČNICA

Franc Meline

Najbolj vestno boste postreženi!
Oglasite se na Paternalu

PAZ SOLDAN 4844. Tel. 59-1356

"CASA JUSTO"

MARMOLERIA
Construcción de Monumentos
en los Cementerios
PLACAS DE BRONCE
JUSTIN MARUSIC
Garmendia 4947 U. T. 59-4318
La Paternal

VSA STAVBENA DELA Dovodne in odvodne inštalacije izvršuje

Luis Daneu

KRŠČANSKA SOCIJALNA NAČELA

ВСI NA DELO: DELAVSKO VPRAŠANJE JE TUDI VERSKO VPRAŠANJE.

Veste, spoštovani bratje, kdo se ima in na kak način posvetiti temu težavnemu vprašanju.

Lotiti se pa mora vsak v svojem okolišju in sicer zelo hitro, da ne bo tako težka škoda postala še bolj neozdravljiva z odlašanjem pomožnih sredstev. S zakoni in naredbami naj skrbe tisti, ki vladajo države, spominjajo naj se svojih dolžnosti bogatini in gospodarji, s preudarkom naj se za to trudijo proletarci, za katerih stvar gre. Ker pa more, kakor smo rekli s početka, vera sama popolnoma odstraniti zlo, zato naj pomislijo vsi, da je treba najprej prenoviti krščansko pravno, brez katere bo celo boj z razumom, ki se smatra za najbolj primeren, imel le malo vpliva na ozdravljenje.

Kar se tiče cerkve, ne bo nikdar in na noben način pustila, da bi se pogrešala njena pomoč, donesla bo toliko več pomoči, kolikor večjo svobodo bo dosegla v delovanju, in to naj zlasti pomnijo tisti, katerih naloga je skrbeti za javno blaginjo. Duhovniki — katerim boste prednjačili vi, spoštovani bratje z avtoriteto in zgledom — naj napnejo vse moči duha in vztrajnosti in naj ne nehajo zabičevati ljudem iz vsakega stanu življenske resnice vzete iz evangelija. Z vso močjo, ki jo zmorejo, naj se trudijo za blagor narodov, zlasti naj se prizadevajo, da ohranijo v sebi in zbudijo v drugih, pri najvišjih prav tako kakor pri najnižjih, vseh čednosti gospo in kraljico, ljubezen. Zaželjeno blaginjo namreč moremo pričakovati predvsem iz velikega izliva ljubezni, — mislimo na krščansko ljubezen — ki na kratko obsega postavbo celega evangelija, in ki je vedno pripravljena samo sebe žrtvovati za korist drugih; ki je najgotovjeji protistrup proti drznosti in prekomerni ljubezni do samega sebe, katere čednosti dela in božji oris je apost Pavel s temi besedami izrazil: "Ljubezen je potrpežljiva, je dobrotljiva, ne išče svojega, vse opraviči, vse prenaša." (1 Kor. 13, 4—7.)

Kot dovodnika božjih milosti in pričo naše dobrohotnosti vam vsakemu posameznemu, spoštovani bratje ter vašemu duhovništvu in ljudstvu v Gospodu iz srca podelimo apostolski blagoslov.

Dano v Rimu pri sv. Petru, dne 15. maja leta 1891. v štirinajstem letu našega papeštva.

Leon XIII., papež.

V teh zadnjih odstavkih papež razblinja zadnje predsodke, ki bi jih kdo utegnil imeti. Vse in vsakega poziva na delo za čimprejšno rešitev socialnega vprašanja.

Na prvi pogled se morda čudno zdi, kako da se papež, to je cerkev, vtika v socialno vprašanje. Cerkev pa skrbi v resnici v prvi vrsti za vero in versko preroditev narodov, za zveličanje vesoljnega sveta, toda papež jasno pokaže, da je socialno, delavsko vprašanje tudi versko vprašanje.

Papež dobro ve, da sama njegova okrožnica še nikakor ne bo rešila socialnega vprašanja, ampak da je tu treba sodelovanja vseh, zato poziva na delo tiste, ki vladajo države, poziva na delo delodajalce in delavce, poziva na delo tudi škofo in duhovnike.

Papež se zaveda, da jih je mnogo, ki se za njegovo okrožnico ne bodo zmenili nič, ve tudi, da bi bilo čakanje na to, da se svet prenove v veri in pravničnosti in prostovoljno da delavcu, kar mu gre, predolgotrajno, papež ve, da lahko med tem delavec shira na telesu in tudi na duši, zato poziva socialno zakonodajo, poziva jih k pravičnosti, ki zahteva od njih, da zaščitijo delavčev osebno in njegovo lastnino, plačilo za delo.

Papež ve dobro, da so vsi zakoni in vse odredbe odveč, če ni ljudi, ki bi jih izvrševali, on ve dobro, da so vse naredbe in zakoni, ki jih napravijo le nepopolni, da se zakoni lahko obidejo, da se lahko zlorabljujejo, z eno besedo, da so vsi zakoni in naredbe odveč, če ni v ljudeh ljubezni. Zato zabičuje vsem brez izjeme, delodajavcem in delavcem, naj imajo med seboj ljubezen, ki je gospa in kraljica vseh čednosti.

Papež se zaveda, da je pravičnost ena glavnih krščanskih čednosti, zaveda se, da je ljubezen sploh prva krščanska čednost, "na kateri stoji vsa postava in preroki." (Mt. 22, 40), in ve tudi, da tam, kjer ni pravičnosti in ljubezni tudi ni vere. Kako resnična je ta trditve, nam kažejo poročila vseh dežel na katoliško-socialni konferenci v Anversu, ki vsa soglašajo v tem, da je v teku razkristjanjenje industrijskih delavcev in da je večina teh katoličanov danes zgubljena in izven katoliškega življenja. Ta položaj je bistveno isti v vseh deželah, tudi med Slovenci, razlika je kvečjemu v obliki in hitrici, kako se to vrši.

Socialno vprašanje torej ni zgolj gospodarsko, ampak tudi izrazito versko vprašanje. Prav zato papež poziva vse škofo in duhovnike, naj napnejo vse sile duha ter naj vztrajno delajo, s tem, da oznanjujejo pravičnost in ljubezen vsem ljudem brez razlike, bogatim in ubožnim, mogočnim in odvisnim. Stati morajo na strani zatiranih, da tako ščitijo pravičnost. Poudarjati moraljo ljubezen, če bi se pravica zlorabljala. Pravičnost in ljubezen sta dve veliki gibali, ki dajeta socialnemu razvoju pravo smer, da ne nastane v družbi socialni razdor in boj. Ljubezen je dopolnjenje pravičnosti in obenem njeno najboljše jamstvo. Vendar pa je pravičnost v družbi prva. Družba, ki bi slonela le na ljubezni vseh, je le ideal po katerem stremimo.

Če se torej poudarja ljubezen, nikakor ni smisel ta, da ni treba pravičnosti, ampak le ljubezni, da se reši socialno vprašanje, taka ljubezen bi bila lažnjiva in krivična. "Ne miloščine, ampak pravico!" je opravičen klic krivično zatiranih. Najprej socialna pravičnost, potem ljubezen! Najvišje pa je socialna pravičnost in ljubezen!

RESNA ZADEVA

Pamet razsodna zahteva,
da se resno obravnava resna zadeva!
Ves svet danes govori proti veri.
Mnogo se jih radi tega veri izneveri.
Ali je naša vera zares nekaj nezdravega,
ali nas naša vera uči zares kaj slabega?
Par misli: premislite jih s preudarkom
[iskrenim,
kakor vam jih povem z namenom
[poštenim.

Več zla prepreči med nami iskrena
[pobožnost
nego sodobna bahaška brezbožnost.
Nič ni boljši, kdor preklinja Boga,
od njega, ki radi Boga se varuje zla.
Kdor hodi k maši, menda le manj greši
nego tisti, ki cele noči prenori.
Kjer se red po družinah neguje,
se tudi javna oblast bolj spoštuje

in za svoje življenje si bolj brez skrbi,
kjer Jezus nas s Križa ljubezen uči.
Nikar mi ne skušajte dopovedati,
da se najde več plemenitosti,
kjer vlada mesenost razbrzdanih strasti,
nego kjer kraljuje duhovnost nedolžnosti.
Niti ni bolje jemati,
nego potrebnim dajati.
In slednjič: koliko bi bilo na svetu več
[složnosti,
če bi se ljudje manj opravljali?

Vse to nas uči deset božjih zapovedi,
o katerih nam sveta vera tako lepo
[govori.
Kdor pa drugače uči,
ali je nor, ali človeštvo slepi
in temelje družbe izpodkopa,
največ pa sam sebi in svojim škoduje.

KMETOVA PESEM

Moje telo pretepeno pogledjte,
lica otekla,
usta nabrekla, moje dlani krvaveče,
moje oči plameneče!
Bil sem zemljak,
vsak svoj korak
svoji sem zemlji podaril...
Pa so prišli ti prekleti hudiči,
koder so šli, so za njimi mrličji,
meni so mater in sina ubili
ženo so... kaj naj bi z ženo storili?
Nisem več vzdržal,
v meni je tlelo,
v pesti skelelo,
pa sem udaril!
Zdaj me bijo kakor črno živino
moje oči plameneče pogledjte, tovariši,
in mi povejte,
če vidite v njih domovino?

"SLOVENSKA KRAJINA"

20. jan. se je vršil redni občni zbor, na katerem so bili podani letni računi, iz katerih je razvidno, da društvo svojo nalogo dobro vrši.

Članov ima 180 moških in ženskih. To leto je bilo danih 480 \$ podpor. Društvo je izdalo tudi žepni koledarček, kateri prinaša razne koristne podatke tako pravila, zakone o delavski zaščiti, kroistne naslove, navodila za pomoč v nezgodi in še nebroj raznih koristnih stvari.

Po poročilih predsednika, tajnika, blagajnika in socialnega odseka pje spregovoril Bela Preininger v imenu nadzornega odbora:

Včakali smo se že šestletnog obstoja našega društva. In to je že sedmi redni občni zbor, z šterim začnemo sódmo poslovno leto štero vúpamo, je túdi kakor vse ova leta, dobro vó spravimo. Vsem nam je znano, da je nej malo posla in skrbi dalo, da se je društvo tak odtrdilo da ešče gnes obstoji. Hvála idé vsem tístim odločilnim možem in odbornikom šteri so se že od začétká leta 40-ga pa do gnes tak trdno in odločno borili in se borijo za obstoj našega skromnoga slovenskoga društva "Slovenska Krajina". Túdi hvála našemi vórnomi članstvi, štero je túdi pomagalo, na ta ali na oni način, za povzdig našega društva. Dosta pa se ešče moremo boriti in skrbeti, či ščemo da dosegnemo zaželjeni in túdi potreben društveni dom. Zato bodimo vsi složno združeni. Naj nas nikaj ne moti, se smo že vajeni drugih praznih gučov. Odločno se postavimo za naše, a druge pa pústimo primeri, kak túdi drugi nas naj pústijo in tak smo si nadalje prijatelji. Zdáj se pa lipo zahvalim v imeni nadzorstva celomi odbori za vse trúde in skrbi za društvo štero ste pošteno in vórno vodili, da smo pri pregledanju knjig vse našli v najlepšem rédi, za štero vam nadzorni odbor da absolutorij in vas priporoča vnaprej zborovalcem. Hvála lepa!

V nadaljni točki je bilo sklenjeno, da se da za 2 meseca, to je do 20. mrcá prilika za pristop novih članov brez pristopnine.

Nadalje je bila sprememba pravil. Točka 23 se črta.

Sledile so volitve. Predložene so bile štiri liste. Lista 3 je dobila od 36 navzočih 18 glasov. Ker pa nekateri predlagani niso niso sprejeli, je nato sledila dopolnitev in je novi odbor sestavljen takole:

Predsednik: Bela Preininger Tajnik: Martin Kustec
Podpredsednik: Karel Sapač Podtajnik: Jože Korpič

AMARO

MONTE CUDINE

AZAFRAN

MONTE CUDINE

CALIDAD Y RENDIMIENTO

MONTE CUDINE S. R. Ltda.

Capital 1,000.000 \$ BELGRANO 2230

POROČILO O POLOŽAJU SLOVENSKIH BEGUNCEV

Nardni Odbor slovenskih beguncev nam je poslal naslednje poročilo, ki nosi datum 29. oktobra 1945.

Uspela nam je organizacija dela v taboriščih in prinaša lepe sadove povsod, kamor so Slovenci prišli.

Za šolsko in kulturno zaposlitev so hvalevredno poskrbeli naši profesorji in učitelji obojega spola. Slovenska begunska gimnazija v Lienzu na Tirolskem v najtežjih materialnih razmerah uživa sloves odličnega srednje-šolskega zavoda. Enako lepih pohval je bila deležna naša gimnazija v taborišču Monigo. Sedaj se organizira nova gimnazija v taboriščih Semigallia in Servigliano, ker je Monigo razpuščen. Osnovne šole z velikim pridom delujejo v vseh taboriščih, kjer imajo zadostno število šoolobveznih otrok. Naša skrb bo, da noben otrok, ki živi v sklopu naših begunskih kolonij, ne bo izgubil šolskega leta.

Kmetske in gospodinjske nadaljevalne šole ter obrtni tečajji lepo dopolnjujejo izobrazbo našega mladega kmetskega in obrtnege naraščaja.

Več taborišč je organiziralo prvovrstne in prav dobre pevske zборе, ki so že na raznih koncertih podajali slovensko narodno in umetno pesem ter pri Zaveznikih in domačem prebivalstvu utrdili sloves naše visoke pevske kulture.

Pomen športa in telesnih vaj so naši telovadci in športniki zaeno s svojimi učitelji in vaditelji pravilno razumeli. Tako rekoč iz nič so ustvarili zadovoljive pogoje za stalno vežbanje in priridili celo vrsto lepo uspelih tekem in drugih manifestacij, ki so pokazale tujemu svetu našo telesno kulturo, izvežbanost in organizacijo mladine. Begunecem samim so pa nudile duševno razvedrilo in okrepiło.

Skoro v vseh taboriščih, ki jih vodijo Slovenci, stalno delujejo tečajji za učenje tujih jezikov, zlasti angleščine in francoščine. Isotako kulturni delavci po ture o aktualnih problemih kulturnega taboriščih prirejajo predavanja in debatne življenja. Skoro vsa taboriščaja imajo svoje lastne časopise, ki obveščajo begunce o dogodkih doma in po svetu. Imajo tudi revije, ki se v njih z vsó resnobo razpravljajo kulturni in socialni problemi.

Versko življenje po vseh taboriščih je

"DUHOVNO ŽIVLJENJE"

"LA VIDA ESPIRITUAL"
Pasco 431, Buenos Aires, Argentina

CORREO ARGENTINO
Sucursal 13

TARIFA REDUCIDA
Concesión 2560

Za 4 \$, — prav gotovo neznaten znesek za odlično knjigo, ki bo vreden okrasek mize in knjižnice in tudi prav lep dar — si lahko vsakdo nabavi Gregorčičeve poezije. Kdor jih želi po pošti, naj naroči na naslov: Franc Kurinčič, Garay 3910, Capital. Poština znaša 0.30 \$.

Natiskanih je bilo 1000 izvodov. Zato rojaki kar pridno sezite po knjigi in pošljite jo rojakom domov in drugam po svetu.

Čisti dobiček je namenjen obnovi Gregorčičevega spomenika.

Blagajnik: Štefan Črnko Podblagajnik: Andrej Gomboc
SOCIJALNI ODSEK: Lovrenc REVIZOR: Leon Lah.
Bočkor, Pücko Franc, Štefan Berden. NADZORNI ODBOR: Štefan Čar, Luis Šeruga, Janez Hladnik.
SODIŠČE: Ludvik Berden, Ivan Balažic, Franc Mekiša.

JUAN BOGANI

Sucesor de BOGANI HNOS.

IMPORTADOR DE TEJIDOS

1923 — ALSINA — 1925

U. T. 47, Cuyo 6894

Buenos Aires

Recreo "EUROPA"

RIO CARAPACHAY

Pri domačinih v prelepem kraju. — Po ceni Prevez s postaje Tigre tja in nazaj, odrasli \$ 1.—, otroci \$ 0.50.

U. T. 749 - 0589 — TIGRE — FCCA.

zelo razvito in daje izredno tolažbo v teh dneh težke preizkušnje.

Slovenski bogoslovci so si s pomočjo svojih profesorjev organizirali bogoslovno učilišče v kraju Praglia blizu Padove. Tam dosti redno nadaljujejo svoje prekinjene bogoslovne nauke.

Teško pa nam je priznati, da doslej nismo mogli najti sredstev za zadovoljivo rešitve visokošolskega vprašanja za naše svetne akademike. Imamo okoli 300 akademikov med seboj, pa jim še ni bilo mogoče poskrbeti za nadaljevanje njihovega študija. Ker nimamo sredstev, jih ne moremo spraviti v take kraje, kjer so univerze. Vendar temu vprašanju posvečamo vso našo pozornost. Žal, doslej brez uspeha.

Kljub zelo pomanjkljivi obleki in obutvi, kljub slabim stanovanjskim pogojem, so slovenske taboriščine doslej nudile sliko zdravih, redoljubnih in snažnih ljudi, ki cenijo osebno higijeno in red. Neprecenljive zasluge imajo pri tem naši zdravniki in njihovi pomočniki ter pomočnice.

Dve taborišči imata tudi svoje zadruge za medsebojno ekonomsko pomoč.